

PARLAMENT DE CATALUNYA

Presidència
de l'honorable Sr. Lluís Companys i Jover

DIARI DE SESSIONS

Sessió del dia 7 de juny del 1933

SUMARI

A un quart de sis de la tarda s'obre la sessió, sota la presidència de l'honorable senyor Lluís Companys.
Lectura de l'acta de la sessió anterior.

El senyor Valls i Taverner rectifica una interrupció apareguda en el DIARI DE SESSIONS.

Es aprovada l'acta.

Ordre del dia:

Prec del senyor Simó sobre la urgència d'una Proposició de Llei.

El senyor Cunillera s'hi adhereix.

Intervenció del senyor Vallès i Pujals i rectificació del senyor Simó.

Resposta del senyor Conseller Primer.

Continuació de la interpel·lació sobre política econòmica del Govern de Catalunya.

Rectificació del senyor Conseller d'Agricultura i Economia.

Intervenció del senyor Tallada, per al·lusions.

Rectificació del senyor Vidal i Guardiola.

Intervenció del senyor Conseller Primer.

Noves rectificacions dels senyors Conseller d'Economia i Agricultura i Vidal i Guardiola.

Resta acabada la interpel·lació.

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió especial sobre el Projecte de Llei relatiu a la solució dels conflictes derivats dels contractes de conreu.

Se suspèn la sessió per cinc minuts.

En reprendre's la sessió, es dona lectura de la nova redacció donada a l'article 3.^r en virtut de les modificacions que hi han estat introduïdes d'acord amb les esmenes acceptades per la Comissió.

Es llegida una esmena de la Minoria de Lliga Catalana a l'article 3.^r

El senyor Vallès i Pujals explica l'abast de l'esmena.

El senyor Galés, per la Comissió, la rebutja.

El senyor Vallès i Pujals la defensa.

Resposta del senyor Galés, per la Comissió, i rectificació del senyor Vallès i Pujals.

En votació ordinària és rebutjada l'esmena. Han votat a favor els senyors Diputats de la Minoria de Lliga Catalana.

El senyor Ventosa i Calvell impugna l'article 3.^r

Resposta del senyor Galés, per la Comissió.

Rectificació del senyor Ventosa i Calvell.

Intervenció del senyor Conseller de Justícia i Dret i nova rectificació del senyor Ventosa i Calvell.

Rectificació del senyor Conseller de Justícia i Dret i nova rectificació del senyor Ventosa i Calvell.

Rectificació del senyor Galés, per la Comissió.

En votació nominal és aprovat l'article 3.^r Han votat a favor 39 senyors Diputats, i en contra, 5.

Es dona compte d'un vot particular, en forma d'article 3.^r bis, formulat per la Minoria d'Unió Socialista, que és retirat.

El senyor Sol defensa una esmena, en forma també d'article 3.^r bis, presentada per la Minoria de Lliga Catalana.

Resposta del senyor Canturri, per la Comissió, i rectificació del senyor Sol.

En votació ordinària és rebutjada l'esmena. Han votat a favor els senyors Diputats de la Minoria de Lliga Catalana.

Es dona compte de la nova redacció de l'article 4.^t en virtut de les modificacions que hi han estat introduïdes d'acord amb les esmenes acceptades per la Comissió.

Se suspèn la discussió.

Ordre del dia per a la sessió de dijous.

S'aixeca la sessió a dos quarts de nou de la vetlla.

S'obre la sessió a un quart de sis de la tarda, sota la presidència de l'honorable senyor Lluís Companys i Jover.

Al banc roig hi ha els honorables senyors Conseller Primer i Consellers d'Agricultura i Economia i de Treball i Obres Públiques.

Es llegida l'acta de la sessió anterior.

El Sr. VALLS I TAVERNER : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : El senyor Valls i Taverner té la paraula.

El Sr. VALLS I TAVERNER : He demanat l'ús de la paraula per una qüestió sense importància en el fons, però que de totes maneres per a mi té un cert interès.

He de manifestar que jo no tinc el costum de repassar quotidianament el DIARI DE SESSIONS, però avui he tingut ocasió de fer-ho ; i justament en ocasió d'una interrupció, se m'atribueix una manifestació que no respon exactament al que jo vaig dir. I com que escau sobre un tema en relació al qual el Diputat de la Minoria socialista senyor Comorera va afirmar el seu criteri de què jo no tenia competència en la matèria, sentiria — encara que és manifestació de la qual no protesto, però que certament tampoc accepto — , sentiria, repeteixo, que justament el fet del DIARI DE SESSIONS vingués en certa manera a donar-li raó al senyor Comorera. En el DIARI DE SESSIONS, es consignen en lloc distint del que correspon, unes paraules de les que se'n deriva per a mi una ignorància, quan en definitiva tot pot ésser degut a indisciplina momentània o a falta d'ordre en la discussió corresponent. Però ignorància que jo no puc acceptar, perquè no vaig incórrer en aquesta ocasió en aquest defecte.

Parlava el senyor Ruiz i Ponseti i deia que la qüestió del vi, era una qüestió igual que la de l'oli. Jo vaig dir que no ; i el senyor Ruiz i Ponseti va continuar i va dir que s'havien sembrat vinyes a l'Argentina. I com que a continuació d'aquestes paraules del senyor Ruiz i Ponseti, apareix en el DIARI DE SESSIONS un «no» atribuït a

mi, sembla que jo hagi negat que a l'Argentina s'hagin sembrat vinyes.

El Sr. VALLS I PUJALS : Naturalment ! Si les vinyes no es sembren. Les vinyes es planten.

El Sr. VALLS I TAVERNER : Jo no he negat aquest fet ; jo no he negat que a l'Argentina s'hagin plantat vinyes, i tinc la seguretat de què el senyor Ruiz i Ponseti recordarà que en efecte jo no vaig negar aquest fet, sinó que el que vaig dir és que eren fets diferents el de la qüestió del vi i de l'oli a l'Argentina, en el sentit de què la qüestió del vi a l'Argentina es derivava principalment de les exigències dels boters en la qüestió dels barrils. El senyor Ruiz i Ponseti va fer la consideració en ordre a la plantació de vinyes a l'Argentina, que jo no vaig negar sinó que vaig corroborar.

I fetes aquestes aclaracions, desitjo que es rectifiqui en el DIARI DE SESSIONS el que indegudament se m'atribueix en el mateix.

El Sr. PRESIDENT : Constaran aquestes manifestacions del senyor Valls i Taverner rectificant el que se li atribueix en ordre a la sessió passada.

(És aprovada l'acta de la sessió anterior.)

ORDRE DEL DIA

Precs i preguntes

La urgència d'una Proposició de Llei

El Sr. SIMÓ : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : El senyor Simó té la paraula.

El Sr. SIMÓ : Breus paraules, per a pregar a la Presidència que tingui a bé transmetre a la Comissió de Justícia les manifestacions següents : Fa alguns mesos, jo no recordo quants, vaig tenir l'honor de presentar una Proposició de Llei que feia referència a la intervenció dels eclesiàstics en l'atorgació de testaments. Al cap d'algun

temps, vaig tenir la gosaria de molestar a la Cambra novament amb un prec com el que ara formulo; però com que no he tingut la menor referència de què la Comissió de Justícia s'hagi ocupat d'aquesta modestíssima, per ésser meua, Proposició de Llei, em permeto fer aquest recordatori. I no repetiré les paraules que aleshores vaig dir, de què no em mou a fer aquestes manifestacions cap sentiment d'hostilitat vers el clero, malgrat d'aquest document que benèvolament es pot qualificar d'incivil, que ha publicat l'episcopat. Plantejo la qüestió, per creure que es tracta senzillament d'una qüestió de Dret civil, i em permeto insistir demanant que vingui a la Cambra el dictamen favorable advers, però amb la finalitat de què poguem estudiar-lo i discutir-lo. I en insistir en aquesta qüestió he de fer constar que jo no tinc el costum de venir a arbitrar mèrits amb prec i preguntes, sinó que ho faig respondent a sentiments d'elements solvents de les comarques que represento.

El Sr. CUNILLERA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Cunillera.

El Sr. CUNILLERA: Per a rectificar i ampliar, si és possible, les paraules del meu amic Simó.

És de gran necessitat al camp de Catalunya, que aquest Projecte de Llei sigui aprovat el més ràpidament possible, perquè el camp és un dels focus més importants i un dels puntals més fermes que avui té el clericalisme en el poble de Catalunya.

Amb l'excusa de fer testament i arranjar papers, com diu la gent, molts rectors de poble s'aprofiten per als seus fins i fan que moltes vegades es tergiversi la voluntat de les persones, sense que elles puguin tenir-hi cap responsabilitat.

A més, aquests senyors també cobren uns drets que constitueixen una competència il·lícita moltes vegades amb els notaris i amb gent que tenen unes patents i que han pagat uns drets.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: És que allà no hi ha notaris! Demano per parlar.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Res, van a mitges... (Rialles.)

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vallès i Pujals.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Abusant de la tolerància i de la benevolència de la Presidència que permet una major extensió a aquest prec, desitjo fer present al Parlament que si bé la proposició del senyor Simó no ha tingut estat parlamentari, de fet està en vigor a Catalunya.

He vist un cas que donarà idea de l'efecte que produeixen les coses que aquí es diuen. Al poble de Sant Cristòfor de Tosses, del districte de Puigcerdà, la setmana passada estava morint un ciutadà i va córrer a fer testament. Hom li digué que podia fer-lo el rector, perquè no hi havia notari, i un barber de costat de casa seva que és mentor d'aquell poble, va dir-los que no, que els rectors no poden fer testament i que havia d'ésser el jutge municipal, perquè el Parlament de Catalunya ho havia acordat així. I el jutge va protestar, però el barber, l'home savi del poble, va dir que sí i així es féu amb dos testimonis i el

secretari. Però els familiars d'aquest bon home del testament autoritzat pel jutge, han recorregut totes les esferes de l'ex-província de Girona, en les quals els hi han dit que aquell testament no és vàlid. He volgut fer present això a la Cambra perquè es vegin els efectes que produeixen certes coses que aquí es diuen.

Per altra banda, sense que tingui cap inconvenient en què a aquesta proposició del senyor Simó se li doni la tramitació corresponent, vull fer constar que és curiós que havent-hi problemes transcendents del nostre Dret civil que esperen una resolució del Parlament, i que, en ocasió de parlar d'ells va dir el senyor Conseller de Justícia i Dret que en parlariem dintre de cinc o deu anys, ens ocupem ara del problema dels rectors. (*Rumors i protestes en la Majoria.*)

El Sr. FABREGA: Per a vosaltres no pot tenir importància això; però a les nostres consciències, sí! (*Continuen els rumors.*)

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Simó.

El Sr. SIMÓ: He de felicitar-me que el nostre distingit amic i volgut company senyor Vallès i Pujals hagi donat unes raons fortíssimes en pro de la urgència d'aquesta Proposició de Llei, o jo no tinc sentit comú.

Per altra banda, jo crec que reconeixerà el legítim orgull de la paternitat, ja que encara que sóc incapaç de fer, com ha fet la Minoria de Lliga Catalana, un apèndix al Codi civil, compto amb la paternitat d'aquesta modesta Proposició de Llei. (*Protestes en la Minoria de Lliga Catalana.*) Si l'apèndix no és de vostès, és dels seus amics. El que ha dit el senyor Vallès i Pujals és una raó de pes en pro de la urgència, ja que la simple menció de l'estat parlamentari d'un problema com aquest, que nosaltres entenem que és molt interessant, ja ha produït repercussions en l'opinió pública.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Un barber no és l'opinió pública.

El Sr. CONSELLER PRIMER: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller Primer.

El Sr. CONSELLER PRIMER: Tractant-se d'una Proposició de Llei, presentada pels senyors Diputats del Parlament, el Govern no volia intervenir en aquesta petita discussió que hi ha hagut entorn d'aquest problema.

De totes maneres, he de rebutjar, d'una manera enèrgica, la manifestació que ha fet el senyor Vallès i Pujals per la qual semblava que el Govern, i amb ell el senyor Conseller de Justícia i Dret, no s'ocupaven de les qüestions de Dret civil.

Jo puc assegurar al senyor Vallès i Pujals que el senyor Conseller de Justícia i Dret ha insistit i ha reiterat la insistència prop de la Comissió Jurídica Assessora per a l'acabament ràpid de la recopilació de totes les Lleis civils, i si això no s'ha aconseguit encara, no ha estat pas per culpa d'ell, i mai no es pot dir que ni el Govern ni la Comissió Jurídica Assessora no s'interessin per qüestió tan important.

Per la meua banda, trametré aquestes indicacions al senyor Conseller de Justícia i Dret per tal de què

insisteixi una vegada més prop de la Comissió Jurídica Assessora a l'objecte de què s'acabi aquest Projecte de Llei que no és imputable absolutament a la gestió del senyor Conseller de Justícia i Dret.

El Sr. PRESIDENT: Pel que fa referència a la Mesa, he de fer constar que aquesta va trametre el prec del senyor Simó el dia 13 d'abril a la Comissió de Justícia. La Comissió de Justícia està presidida per un volgut company que, dissortadament, es troba malalt. Amb tot, la Comissió de Justícia s'ha reunit i s'ha constituït, i caldrà demanar a la mateixa que tingui cura en estudiar l'abans possible el Projecte que ha presentat el senyor Simó.

Continuació de la interpellació sobre política econòmica del Govern de Catalunya

El Sr. PRESIDENT: El senyor Conseller d'Economia té la paraula.

El Sr. CONSELLER d'Economia: Senyors Diputats: Molestaré ben poc l'atenció dels senyors Diputats perquè és més a un deure d'atenció i de cortesia que dec als senyors Vidal i Guardiola i Ruiz i Ponsetí que a altra cosa el que jo m'aixequi a rectificar, si bé no he de rectificar un sol punt de l'exposició que jo vaig fer aquí amb motiu d'aquesta interpellació. Menys l'he de fer, quan el que la va promoure, que és el senyor Vidal i Guardiola, durant el curs de la seva rectificació, no solament no va atacar cap dels punts essencials exposats, sinó que em va semblar interpretar que mereixien la seva aprovació.

Ometo fer referència a la part del discurs del senyor Ruiz i Ponsetí, perquè fou una intervenció concretada, principalment, a la qüestió dels olis, sobre la qual em permetré fer unes breus consideracions per cloure aquest debat.

Seria un xic difícil el seguir amb tot detall, com sempre fem, el parlament del senyor Vidal i Guardiola, perquè amb aquella agilitat que el caracteritza, un discurs seu és sempre difícil de condensar-lo en punts concrets i determinats, tota vegada que té l'habilitat de saber relligar a l'entorn d'una idea principal una sèrie de coses secundàries i hi ha moments que, a través d'un discurs seu, no queda cap Conseller dels que s'asseuen en aquest banc que no sigui alludit. *(El senyor Vidal i Guardiola pronuncia alguns mots que no se senten clarament.)* Això és un reconeixement de l'habilitat parlamentària de la V. S.; no ho dic jo en to de censura. Però hi ha uns punts en el seu discurs que m'interessa recollir, encara que sigui breument.

(Entra a la Cambra el senyor Conseller de Justícia i Dret.)

Un d'aquests punts es referia a les possibilitats, que ell assenyalava, de què l'organització del Departament, la part burocràtica, la part administrativa, no arribés a ofegar tot aquell dinamisme viu que ell creu ha de tenir un organisme de govern que estigui interessat en coses tan vives com és l'economia; que no s'arribi a burocratitzar de tal manera, que ofegui totes aquestes altres iniciatives. Jo, davant d'aquesta temença, no vull dir res més al senyor Vidal i Guardiola, sinó que jo també lamentaria com ell que aquesta estructuració que nosaltres podem donar al Departament es convertís, desgraciadament,

en tot allò que ell tem que es converteixi. Ara com ara, no es pot fer això, i naturalment al costat del personal purament de caràcter administratiu que requereix necessàriament tota funció de govern, ja hem tingut cura — com ja va poder veure per la relació escrita que jo vaig posar-li de manifest —, hem procurat portar també aquells elements que per la seva funció, podríem dir, han d'ésser l'element motor de tot allò viu que ha de passar a través d'aquest funcionarisme. Jo no tinc de moment perquè compartir aquestes temences i només he de dir-li allò que abans vaig indicar: que si desgraciadament es produís aquest fet jo ho lamentaria tant com ell, però que l'estructura d'aquest Departament no és pas aquesta.

També he de recollir allò que feia referència a la qüestió de contingents, perquè em va semblar que el senyor Vidal i Guardiola no hagués interpretat bé les meves manifestacions o bé aquestes haguessin donat lloc a una petita confusió. El que jo vaig manifestar en la meua primera intervenció fou que en una qüestió tan delicada — i que va reconèixer, recordo, en una manifestació que va fer el senyor Vidal i Guardiola de què efectivament es tractava d'una qüestió molt delicada, la qüestió del repartiment de contingents, pels diversos factors d'interessos contraposats que juguen al voltant d'ell — jo creia que abans de dirigir-se el Govern de la Generalitat al Govern de la República, perquè fos delegada aquesta funció, nosaltres enteníem que a aquesta iniciativa havia de precedir una manifestació ben clara i ben contundent dels elements interessats en sollicitar que el Govern de Catalunya s'interessés directament en aquesta qüestió. Jo afegia, també, que arribada l'opinió d'aquests elements, el Govern de Catalunya no hauria tingut cap classe d'inconvenient en recollir aquesta petició de què fes les gestions oportunes encaminades a què li fos delegada aquesta funció amb caràcter de totalitat. De manera que la meua manifestació, en quan a la intervenció dels elements interessats, va restar circumscrita absolutament i exclusiva a què fossin aquells elements els que promoguessin la iniciativa, si bé posant de manifest que nosaltres, avençant-nos de molt temps a aquesta iniciativa que posteriorment va sorgir, havíem ja iniciat aquestes negociacions, però que les vàrem suspendre perquè ens mancava aquest motiu ocasional per arribar a aquesta finalitat. Amb això crec que queda clar i ben concretat aquest aspecte de la qüestió.

Finalment, perquè em sembla que aquests són els motius més grossos que va exposar el senyor Vidal i Guardiola, també m'he de referir a la reiterada pregunta de si el Departament d'Economia havia estat invitat a intervenir en aquesta espècie d'informació que, a iniciativa del President de la Delegació a la Conferència Econòmica de Londres, no del Govern, s'havia obert amb caràcter tampoc oficial. En la seva primera intervenció va fer aquesta pregunta. Jo, concretament i categòrica, li vaig contestar tot seguit que al Departament d'Economia no s'havia fet cap indicació; però avui puc afegir al senyor Vidal i Guardiola de què no solament al Departament d'Economia, sinó al Govern de Catalunya no ha estat feta aquesta indicació. El senyor Vidal i Guardiola ens dirà en tot cas, si és que li interessa, els motius d'aquesta pregunta. Jo m'avenço una mica en el

sentit de dir que no hem tingut ara com no tindrem mai cap inconvenient en respondre amb tota claredat a una pregunta que és faci ben concreta, en quan de mi depengui, siguin quines siguin les conseqüències polítiques que se'n puguin derivar; però que jo ni cap dels meus companys de Consell no estarem disposats a acceptar les conseqüències d'actes que no siguin pròpiament nostres. De manera que, en tot cas, si se'n vol treure conseqüències polítiques, no serà en quant a la nostra actitud: serà referint-se a l'actitud de terceres persones. Però jo ací, m'explico perfectament l'actitud d'aquests senyors, en el sentit de què suposo que són persones que coneixen profundament, que estan minuciosament assabentades de tot el dinamisme econòmic de Catalunya, i en aquest sentit jo crec que ells han volgut o han pogut prescindir perfectament del nostre modest criteri. Per altra banda, el senyor Tallada va ésser invitat, segons va manifestar el senyor Vidal i Guardiola i segons jo he vist també després en un article publicat amb la signatura del senyor Tallada; va ésser invitat a anar a aquesta informació, i certament les conclusions que en deriven el senyor Vidal i Guardiola i el senyor Tallada no són massa falagueres perquè nosaltres desitgem que siguem invitats a donar el nostre parer.

I fetes aquestes breus manifestacions, perquè tot el demés fóra repetir exactament conceptes ja emesos, passaré breument a tractar de la qüestió de l'oli. No ha d'estranyar el senyor Ruiz i Ponseti de què en certs punts, hi hagi una coincidència entre el que manifesti el Govern o el que senti i pensi aquesta Majoria i allò que es digui en els bancs d'enfront, i, per tant, jo no he de retreure al senyor Ruiz i Ponseti de què una, dues, tres i quatre vegades coincideixi perfectament l'opinió de la Minoria socialista amb el criteri sustentat per la Minoria de Lliga Catalana. Aquí mateix, en diversos debats, s'ha posat de manifest aquesta coincidència que jo no censuro, però que jo poso de manifest perquè no estranyi ningú que en un punt concret i determinat hi hagi coincidències entre els sectors polítics. Pel demés, entre la posició de Lliga Catalana i la posició de la Minoria socialista respecte d'aquesta qüestió concreta, podria succeir que nosaltres quedéssim situats en posició de centre, de què no participem en absolut ni amb el criteri que en qüestions de protecció de la política econòmica pugui tenir la Minoria de Lliga Catalana, com tampoc coincidim en absolut amb el criteri que sustenti el senyor Ruiz i Ponseti, segurament en nom de la Minoria socialista. Aquesta posició nostra jo entenc que és més comprensiva.

Nosaltres no ens podem decantar des d'aquest punt a través d'una solució purament teòrica; entenem que nosaltres ens hem de situar, com a Govern de Catalunya, en una posició de caràcter real, és a dir, que hem de prendre les coses tal com en realitat es presenten. Avui la situació político-econòmica a tots els països, si fa o no fa, és per l'estil. Pretendre que en aquestes circumstàncies, en aquests moments en què la política econòmica nacionalista està pesant sobre tot el dinamisme econòmic de tot el món, que hi hagués un país que a través de l'idealisme plantejés un sistema francament lliurecanvista, jo crec

que fóra condemnar aquest país a la més trista i misèrrima de les situacions en els moments actuals, i no vull anar a entrar ara en discussions de caràcter teòric i veure si ha de merèixer més el nostre predicament el sistema proteccionista o bé el sistema lliurecanvista. És senzillament més que una qüestió de fons, una qüestió d'atendre's a la realitat.

(Entra a la Cambra el senyor Conseller de Governació.)

I fetes aquestes consideracions, jo vaig a entrar breument també a fer-ne unes quantes respecte a la política de l'oli. Insistia el senyor Ruiz i Ponseti sobre dos punts, com a fonament del criteri que li mereixia el criteri proteccionista que se segueix aquí a Espanya respecte a la producció oleícola. Un d'ells era de què estimava que si es deixava entrar aquí a Espanya grans oleaginoses d'altres països estrangers, es produiria el doble efecte d'abaratir aquestes grans en el mercat interior i, per altra banda, la ramaderia espanyola i catalana podrien disposar d'aliments concentrats que no produeix la nostra agricultura.

Jo ja en la primera intervenció me'n va deia que no creia en quant aquest últim argument, que fos prou fort per a anar a determinar una política que s'havia de traduir necessàriament en dany de la nostra producció oleícola. I en aquest defecte, entre altres solucions jo indicava que era relativament fàcil proveir a la nostra ramaderia d'aquest element nitrogenat a través de l'adquisició al mercat estranger dels turtós que sigui necessari per alimentar el bestiar. No es cregui que això sigui una innovació, una novetat. Tenim tots els països nòrdics, sobretot els escandinaus, en els quals hi ha una ramaderia potent i floreixent, i precisament allí no són productors de cap pinso ni tan sols de les lleguminoses que nosaltres produïm com a aliment nitrogenat, sinó que van a adquirir-les al mercat europeu. I no en negarà el senyor Ruiz i Ponseti que els països nòrdics són uns dels més avançats i progressius que hi ha al món en ramaderia. De manera que en aquest aspecte crec que té fàcil solució el problema que plantejava.

Per altra banda, el que manifestava que la introducció de grans oleaginoses vindria a produir l'efecte que cada quilo d'oli estrany que entrés o es produís aquí a Espanya desplaçaria i litre d'oli d'oliva que podria anar a l'exportació, això és una equivocació, senyor Ruiz i Ponseti. Aquesta és la política que des d'alguns anys ve seguint el Govern italià, però és que allí les premises del problema són diferents de les nostres. Itàlia amb una població que excedeix els quaranta milions d'habitants, té una producció d'oli d'oliva al voltant de 180 milions de quilos anyals. De manera que no produeix de bon tros el que necessita pel seu consum interior i necessita suplir aquest déficit a base d'adquirir olis estranys i introduir-los dintre del seu país. Naturalment que això li permet fer aquesta política a què es referia el senyor Ruiz i Ponseti, perquè obliga d'aquesta manera indirectament a consumir en el mercat interior oli barat i dolent, i pot dedicar a l'exportació els olis que produeix en el país i si no en té prou ve a buscar els nostres. Però aquesta posició privilegiada fa

que en cap moment dintre del seu mercat interior es pugui produir un colapse que es tradueixi en una desvalorització dels olis d'oliva i com a conseqüència la ruïna dels seus productors, fenomen que no es dona aquí perquè amb una producció que oscilla al voltant d'uns 400 milions de quilos a l'any com a promig, resulta que el nostre mercat principal és el mercat interior que entre usos de boca, usos industrials i saboneria, ve a consumir al voltant de 300 milions de quilos, de manera que queda un excedent d'un centenar de milions de quilos i si aquest excedent que ve a representar el 25 per 100 aproximadament de la producció total no tingués fàcil sortida a l'exportació, realment produiria aquí una catàstrofe per excés, per stoc excessiu d'aquesta matèria que fóra la ruïna més gran per a la nostra nació. Cal tenir present que a Catalunya hi ha regions senceres, com deia l'altre dia, on l'únic element de vida que tenen és el conreu de l'olivera, i això produiria fenòmens catastròfics que repercutirien en un descens de consum en totes aquestes zones afectades, que vindria encara a complicar més el problema de la crisi industrial. De manera que a Itàlia li és relativament fàcil i còmode seguir aquesta política; però a nosaltres, no. A Espanya hem de tenir la constant preocupació de col·locar aquest excedent que com abans indicava va a la ratlla d'un centenar de milions de quilos que es distribueixen amb un promig d'uns 80 milions que van a l'exportació i un stock en existència per a enllaçar una collita amb l'altra, que no té cap valor, que es pot xifrar al voltant de 20 milions de quilos. Però si venia una disminució de la nostra exportació d'una manera immediata es produiria aquest colapse que seria de transcendències molt greus per a la nostra economia.

Deia també, i li mereixia una forta crítica al senyor Ruiz i Ponseti, que ell creia que els nostres olis d'oliva estaven sobrevalorats. Si repassa el senyor Ruiz i Ponseti les dades dels preus que l'oli d'oliva ha assolit dintre el mercat interior durant els vint o vint-i-cinc anys darrers, crec que rectificaria la seva opinió. Abans de la guerra es podia xifrar el valor aproximat dels olis fins de l'interior en un preu que oscil·lava d'1'25 a 1'50 pessetes el quilo; el preu promedi, no es tracta de casos particulars, de casos aïllats, d'uns olis extrafins que en circumstàncies determinades poden tenir un sobrepreu sobre el corrent del mercat; però com a preu corrent, difícilment durant tots aquests anys trobarà un promedi que excedeixi de 2'50 pessetes quilo. De manera que vol dir això que, a tot estirar, de l'avant guerra a avui, ha vingut a doblar el preu d'aquestes matèries. Digui el senyor Ruiz i Ponseti quines són les matèries, no ja industrials, sinó de producció agrícola, que no hagin duplicat o triplicat en aquest lapse de temps el seu valor. No veig per enlloc aquesta sobrevalorització d'aquest producte. S'ha produït un fenomen natural que ha corregut tota l'escala ascendent de valors que des de la post guerra hem vingut veient tots nosaltres, sobrevalorització que està avui en descens, no per l'oli solament, sinó per totes les produccions. Vegi, si no, dintre els mercats estrangers les cotitzacions que ens donen de les produccions cerealistes; evidentment, és una cosa catastròfica. Es pot sostenir a l'interior un preu pel blat relativament elevat

per la protecció aranzelària, més ben dit, per la prohibició absoluta de l'entrada d'aquesta matèria a la Península; però si la nostra producció cerealista havia de concórrer al mercat en concurrència amb els altres productors de cereals, seria per a l'agricultura espanyola d'unes conseqüències tan fatals que crec que en poc temps arribaríem a què els pagesos no sembrarien cereals.

De manera que per totes aquestes consideracions, crec que el més prudent és situar-se de manera de deixar que la concurrència a les circumstàncies vingui, en definitiva, a assenyalar aquells preus de concurrència que facin factible que els nostres olis tinguin sortida als mercats consumidors de grasses vegetals, perquè hem de tenir en consideració que — i amb això reconeixia el mateix el senyor Ruiz i Ponseti la raó primordial del sobrepreu que té l'oli d'oliva sobre els altres olis vegetals, degut a la seva millor qualitat —, que les diferències de preu no han estat mai tan altes ni tan excessives que es pogués dir amb justícia que es feia difícil el consum del nostre oli per la concurrència de les altres grasses. Hi ha hagut moment en el mercat en què la cotització d'aquests olis ha estat gairebé a la par dels nostres olis corrents, i malgrat això s'han trobat i es troben dificultats per a l'exportació, per a la sortida d'aquests olis, i el motiu major no és altre, al meu entendre, que són molts els Estats que no adquireixen oli d'oliva perquè el costum del país no és el de consumir-lo i no troben grat al paladar els olis d'oliva, de tal manera, que, segons en quines poblacions de la mateixa França, cap al nord, fóra difícil de poder adquirir i litre d'oli d'oliva, perquè ordinàriament no es ven més que a les farmàcies per remei, de manera que el consum es desconeix en realitat. Igual passa a Alemanya, en països del nord d'Europa i a Amèrica. A l'Amèrica del nord passa igual perquè gairebé tota la importació que arriba als Estats Units és pel comerç de trànsit, perquè ells, a la vegada, l'envien o reexporten als altres països americans o a Filipines, que és el país on es col·loca més.

De manera que ha d'ésser una preocupació constant de tots els que intervinguin a la vida econòmica, no ja de Catalunya, sinó de tot Espanya, la qüestió dels olis, perquè si revisem les estadístiques de producció, estadístiques a les quals cal donar, com jo deia el primer dia, només un valor relatiu, pels errors evidents que contenen, però de totes maneres són suficients per a donar-nos l'orientació de què cada quinquenni s'obté un augment, com reconeixia i deia molt bé el senyor Ruiz i Ponseti, de bastanta consideració; de manera que aquest promedi de producció d'uns 400 milions de quilos, dintre de breus quinquennis ascendirà a 500, o 600, o 700.

El Sr. RUIZ I PONSETI: O 1,000.

El Sr. CONSELLER d'Agricultura: O 1,000. Jo crec que la producció espanyola arribarà a 1,000 milions de quilos, i aleshores sí que realment si des d'ara ja no s'inicia una política assenyada respecte a olis i que condueixi a què el preuat producte tingui franca entrada als països consumidors, es podrien produir conseqüències terribles per a la nostra producció. Però ara com ara, si bé hi ha un descens general a la nostra exportació, no sembla que ens podem alarimar; sembla que tot el descens de la nostra producció no obeeix al sobrepreu que pugui portar l'oli

d'oliva respecte de les demés grasses, sinó que més aviat ha d'ésser atribuït a aquest fenomen de restricció de consums que imposen tots els Estats a l'entrada i adquisició de matèries que ells no produeixen.

Jo afirmo això, perquè de les estadístiques que jo conec resulta que a l'exportació espanyola d'olis que es pot xifrar en números rodons en 80 milions de quilos, li segueix després, gairebé amb una exportació igual, amb una diferència de 2 o 3 milions de quilos, l'exportació italiana; però s'observa el fenomen de què mentre l'exportació espanyola durant l'any 1932 va disminuir en un 4 per 100 global en la seva exportació, en canvi la italiana ha disminuït en un 19 per 100, disminució que ha imposat una modificació d'aquella política a què abans em referia que seguia l'Estat italià en quant al seu comerç d'olis i consum d'olis a l'interior.

Amb tot el que he manifestat no vull convertir aquesta rectificació en motiu de polèmica, perquè em sembla que l'entranya de la qüestió que plantejava el senyor Vidal i Guardiola amb la seva interpellació, ha quedat ja suficientment explicat i no ha merescut per cap dels sectors polítics representats a la Cambra un refús sinó que més aviat, uns per manifestació expressa, altres tàcita, sembla que la política que nosaltres iniciem des d'aquest Departament ha merescut la benevolència de tots els sectors aquí representats, i en aquest sentit, jo ara, amb una major autorització, amb un major convenciment de l'obra que vaig a emprendre, amb més tranquil·litat, podré enfocar en definitiva l'orientació d'aquest Departament en el sentit que jo ja vaig expressar i vaig explicar minuciosament el primer dia. Enguany arribarem fins allà on les possibilitats econòmiques ens ho permetin i en la consignació dels Pressupostos de l'any vinent, en tot cas, tindrien tot el desenvolupament necessari les idees que aquí s'han exposat. Aleshores fóra l'ocasió en tot cas de tornar a explicar, de tornar a debatre, la pertinència, la bondat, i si és que la Cambra creïés ben orientat els propòsits que guien al que us adreça la paraula. Jo, gairebé que fins per aleshores hauria de diferir tota nova intervenció sobre aquesta qüestió, perquè la crec a bastament dilucidada.

El Sr. TALLADA : Demano per parlar, per allusions.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Tallada.

El Sr. TALLADA : L'allusió que se m'ha dirigit pel Conseller d'Agricultura, i el creure jo que els problemes que s'estan debatent hi ha algun perill que el dia de demà podria preocupar-nos, és pel que m'atreveixo a molestar per breus moments l'atenció d'aquesta Cambra, i de passada crec que convé aclarir el que ha estat aquesta informació de la Comissió interministerial. Existeix una Comissió interministerial de Comerç exterior que està formada per representants dels Ministeris d'Hisenda, Agricultura, Indústria i Comerç i Estat. Aquesta Comissió li va encarregar el Govern, en convocar-se la Conferència moments l'atenció d'aquesta Cambra, i de

prés de la invitació de què fou objecte, va decidir el Govern encarregar-li que fes un estudi de quina havia d'ésser la posició que Espanya hauria d'adoptar davant dels problemes que allí es debatessin. Aquesta Comissió, abans de procedir a la redacció del corresponent informe per al Govern, va creure convenient cridar a una informació, a la qual, després de sotmetre els noms al Govern i ésser aprovats per ell, es va cridar a diverses entitats econòmiques de la nostra pàtria : Lliga Biscaina de Productors, Unió Econòmica, Associació General de Ramaders, Foment del Treball Nacional, etc., i després a unes quantes persones, que crec que varen quedar reduïdes al senyor Flores de Lemus, al senyor Viñuales i al que us adreça la paraula. Aquesta Comissió, com dic, tenia per únic i exclusiu objecte recollir unes impressions dels elements productors d'Espanya, i d'acord amb aquestes informacions redactar un informe al Govern perquè aquest determinés quina havia d'ésser la política que la Comissió nomenada, que presideix el senyor Nicolau, havia de defensar a Londres en quant es referís a interessos que poguessin ésser afectats per les decisions d'aquesta Conferència.

Desgraciadament, jo crec que la Conferència Econòmica Internacional de Londres està inclinada cap a un fracàs. La política interior dels Estats, la política econòmica principalment, pesará molt més que no aquesta política de concòrdia, de desfer totes les restriccions de caràcter internacional, de desfer aquest nacionalisme econòmic que és una de les causes que principalment ha agreujat la crisi econòmica que avui dia està patint el món. Però si veritablement s'anés a alguna solució pràctica i a Espanya l'interessés molt alguna d'aquestes solucions en quant vingués a desfer una pila de restriccions en el comerç exterior que pesen principalment sobre la nostra agricultura, sobre l'agricultura d'exportació, aleshores per les preguntes que em feren per a la informació d'aquesta Comissió, jo hi veig un perill, perquè indubtablement d'aquestes preguntes jo en deduïa que el que els preocupa més eren quines compensacions podria donar Espanya a canvi de què es desfessin algunes d'aquestes restriccions comercials que tant perjudiquen a la nostra agricultura. Jo tinc una por extraordinària, i tinc sobretot una por extraordinària en els moments actuals, de què aquestes compensacions no vinguessin a ésser compensacions de caràcter aranzelari en uns moments en què si bé a Espanya hi ha hagut època en què les seves barreres aranzelàries eren una de les més elevades que existien al món, com que l'aranzel nostre és de l'any 22 amb uns petits retocs que es varen fer durant l'època de la Dictadura, i des d'aquella època totes les demés nacions han elevat extraordinàriament els seus aranzels i inclús les nacions que no tenien sistema de tarifes protectionistes l'han implantat, ha desaparegut aquell privilegi que tenia Espanya d'ésser una de les nacions amb un major protectionisme econòmic. A mi em fa por que en les circumstàncies de crisi que existeixen en el món i amb la crisi que per diverses causes exteriors i interiors, tenim aquí a Espanya, que aquestes restriccions aranzelà-

ries vinguessin a ésser portades en contra del treball d'Espanya, en contra del treball de Catalunya. I jo crec que el que més hem de defensar tots nosaltres per damunt de tot Partit és el treball de tots els habitants d'Espanya en aquests moments de crisi tan extraordinària. Desapareixeran un dia o altre les dificultats que el món està patint, però en el moment actual agreujaríem extraordinàriament tota classe de perills econòmics i socials, si nosaltres permetíem que com a conseqüència dels acords que es prenguessin a Londres poguessin venir mals a la nostra indústria i sobretot el que els obrers que encara treballen fossin llançats al carrer.

Aquest perill que jo vaig creure endevinar en alguna de les preguntes que em feien els representants dels diversos Ministeris en aquesta Comissió és el que jo crec que haurien de tenir present el Govern de Catalunya i tots els elements econòmics de la nostra terra per a segons quins fossin els acords que es prenguessin a la Conferència de Londres i poder sortir en defensa del treball de la nostra terra.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Vidal i Guardiola.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Senyors Diputats : Alterant una mica l'ordre de la meua resposta, començaré per a referir-me al punt que ha tractat ara el company Tallada i al qual s'havia referit també en la seva rectificació el senyor Conseller d'Economia.

Jo vaig fer concretament una pregunta per a esbrinar si per part de qui devia s'havia pensat en què existia una Catalunya autònoma amb un Ministeri d'Economia, o amb un Departament d'Economia, encarregat, per consegüent, per definició natural, d'estudiar aquests problemes ; si havia buscat, amb el respecte degut a la categoria del Departament d'Economia de la Catalunya autònoma, la manera que el Govern en el seu conjunt, o el Departament d'Economia, o qui fos, pogués fer sentir la seva veu, no en representació de personalitats particulars, molt ben cridades i en aquest cas d'una manera especialíssima amb el nostre estimat amic Tallada, no en representació d'interessos materials, també molt respectables, però que per definició no poden tenir una visió sintètica de conjunt, com no la pot tenir el Foment del Treball Nacional ni cap altre de semblant, sinó al costat d'aquestes personalitats, i al costat dels grups, el Govern de Catalunya podia donar una visió de conjunt dels interessos existents — en això discrepo radicalment del senyor Ruiz i Ponseti — existents, tot i sabent perfectament — com sabem tots — que hi ha una unitat econòmica hispànica de la qual Catalunya no és més que una part.

És indispensable que nosaltres fem el necessari, a mesura que la nostra economia s'arrelhi, és indispensable que fem el necessari perquè aquest interès col·lectiu de l'economia catalana sigui estudiat, es faci sentir en el lloc on correspongui i se'l tingui en compte.

Jo, per consegüent, com que m'havia informat que no havia estat així, almenys a tot arreu on ho

vaig preguntar a Madrid em donaren una resposta negativa, jo vaig creure que era d'interès que aquesta resposta negativa fos donada, no per la meua boca, que no té autoritat, sinó per la del Govern de Catalunya i el seu representant, que era el Departament d'Economia. Jo, implícitament, senyor Mies — la V. S. ho ha dit i jo tinc molt en reconèixer-ho, perquè les coses quan són clares ho han d'ésser —, jo, en fer la pregunta, censurava, i evidentment jo no censurava la V. S. i no censurava el Govern de Catalunya, per la senzilla raó que la iniciativa en aquesta matèria, no correspon al Govern de Catalunya ni tampoc a cap dels Departaments, sinó a qui deu, a qui té la responsabilitat en conjunt de quina és la tasca que s'ha de fer en representació de l'economia hispànica a la Conferència de Londres ; amb aquesta intenció feia la pregunta i precisament no, com crec que s'ha dit, no per a rondinar, verb mal emprat, sinó per a protestar, que quan l'idioma català té una paraula més clara, és la que cal emprar ; per a protestar d'aquesta negligència és pel que jo havia fet en forma de pregunta una protesta, i la V. S. ha entès perfectament i ha entès a qui anava adreçada, que no ho anava pas al Govern de Catalunya.

Jo m'atreviria, per a acabar tot seguit, a pregar al Govern en general, sense que això representi pas desconèixer totes les atribucions del Departament d'Economia, que estudiï la qüestió, tenint en compte que aquesta Conferència econòmica probablement durarà molts mesos, i si l'amic Tallada ha fet un pronòstic, pronòstic que comparteixen totes les persones enteses, i ha dit que els perills d'un fracàs són tan enormes que no se sap d'on pot venir un èxit, encara que sigui parcial, d'aquesta Conferència, malgrat això és probable que duri molts mesos, és probable que s'entauli una fortíssima lluita d'interessos, i el company Tallada ho ha dit, potser seran persones o entitats o organismes poc interessats — parlo ara de l'interès sentimental, no de l'interès material —, poc interessats sentimentalment per raó d'affecte en defensar els interessos col·lectius de l'economia catalana, els que hagin de dir paraules massa decisives, potser, en relació amb aquests interessos nostres que formen part — ja ho he dit abans — de l'economia hispànica, però que tenen llurs característiques ben definides.

I, a l'objecte de poder seguir aquestes negociacions, a l'objecte que el Parlament català, de tant en tant — no ha d'ésser cada dia — estigui informat respecte de les línies generals d'aquestes negociacions, sobretot si hi ha el perill que tinguin conseqüències i que aquestes siguin desfavorables per a l'economia de Catalunya, jo, per tancar aquesta meua intervenció en aquest punt concret, m'atreviria a pregar al Govern i al senyor Conseller d'Economia d'una manera especialíssima, que vegés si hi ha manera d'establir oficialment — perquè si qualsevol de nosaltres quan s'informa d'aquestes coses pot fer-ho subrepticiament, el Govern de Catalunya solament pot fer-ho oficialment —, si hi ha una manera d'establir oficialment una relació amb la representació oficial espanyola a la Conferència de Londres, a l'objecte que els rapports que vagi donant aquesta Comissió espanyola en la Conferència de Londres, puguin ésser examinats per la Comissió d'Economia que tenim en aquest Parlament, a l'objecte que, al-

menys de tant en tant, poguem saber què és el que succeeix i quins són aquests perills a què el company Tallada es referia d'una manera concreta. Així nosaltres podríem contribuir amb l'estudi, almenys; ja veuríem després si es pot fer una altra cosa per evitar que es formin, en absència de Catalunya, confabulacions que puguin ésser perilloses per a la nostra economia. (*Molt bé, en la Minoria de Lliga Catalana.*)

El Sr. CONSELLER PRIMER: Demano per parlar.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Després, senyor Conseller d'Economia, jo també tinc poca cosa a afegir a la rectificació de la V. S. Nosaltres estem d'acord amb què el Departament d'Economia és nou, que està posant-se en marxa. Celebrem molt les promeses de què no es muntarà d'una manera burocràtica, sinó posant-hi persones amb contacte permanent amb la vida, que no vol dir amb els interessos materials, sinó amb la vida econòmica, i nosaltres tindrem ocasió quan vingui — que la V. S. ha dit que serà aviat — el Projecte d'organització de conjunt, d'examinar-lo, i, ho ha dit molt bé, nosaltres sabem perfectament distingir aquelles coses que només es poden tractar amb la passió política, perquè potser és la que correspon, d'aquelles altres per a les quals el to fred és el millor; i nosaltres sabem posar l'amor que correspon als interessos de Catalunya i també l'examen objectiu, tasca difícil per quant es recolza en unes facultats insuficients, en part per força, i en part perquè l'Estatut no té tota l'amplitud que s'hauria pogut desitjar.

I finalment, senyor Conseller d'Economia, li dirigeixo un prec que no és indispensable que el contesti la V. S. tot seguit.

Em vaig referir ahir a dos punts concrets d'actuació possible del Departament d'Economia, que eren la radiodifusió i el turisme, aquests dos punts, que tenen cada un d'ells llur enorme importància en relació amb la vida econòmica de Catalunya. Nosaltres voldríem saber, com dic, si és grat a la V. S. contestar avui, ho fa, però no li ho demano amb caràcter d'urgència, crec jo que interessaria a la Cambra, saber fins quin punt podem dir ja que la radiodifusió, dintre dels límits establerts en l'Estatut, és cosa netament catalana, o si té de catalana només unes apariències, però que en realitat la radiodifusió ve menada, dirigida i distribuïda des de fora.

I en relació amb el turisme, jo crec que valdria la pena que, d'acord amb el Govern i, naturalment, sota l'autoritat de la Presidència, es cerqués un dia perquè la Cambra pogués discutir tots els aspectes d'aquesta interessantíssima qüestió, perquè nosaltres — ja ho vaig dir abans —, nosaltres no estem d'acord amb què tota la cessió que s'hagi fet de les facultats estatals en matèria de turisme, es redueixin a la promesa, solament a la promesa, de pagar 20,000 pesetes per a ajudar el manteniment d'una oficina. El turisme és una cosa molt complicada. Catalunya té unes riqueses naturals que poden ésser, com ja vaig dir ahir, una exportació tan important com qualsevol altre producte del camp. Això exigeix organització i fins a cert punt ens ho demostra l'exemple dels països on el turisme és una gran font d'entrada: exigeix una certa vigi-

lància per part dels organismes oficials. El senyor Conseller d'Economia ens ha dit en les seves diverses intervencions i nosaltres hem de reconèixer-ho, que en general, les actuacions del Departament d'Economia no poden ésser actuacions que en diríem coactives, perquè actuació coactiva no és més que aquella que, en darrer terme, encara que en la major part dels casos no segueixi mai, faci valer el poder amb els seus elements auxiliars que són la força pública, els guàrdies d'assalt i, si es vol, els escamots transformats en força oficial, (*Rialles.*) el que volguen; però poder públic sense això no hi ha manera de què arribi a tenir la màxima eficàcia. I en aquesta matèria de turisme es podria fer molt si el Govern en prengués el conjunt com un problema propi a l'objecte de millorar una sèrie de serveis que no reuneixen avui les condicions més convenients per a atraure a gran nombre d'estrangers, i que constituïrien per la balança de pagaments de Catalunya, un instrument invaluable i quantitatiu superior a la gran part d'altres elements de la balança comercial de Catalunya.

De manera que hi ha dos punts respecte els quals jo pregaria al senyor Conseller d'Economia i Agricultura que sota l'autoritat de la Presidència cerqués un dia perquè es poguessin plantejar al Parlament aquestes dues qüestions: per una banda, la sobirania efectiva de Catalunya sobre la radiodifusió; i per altra, la intervenció de Catalunya en l'organització del turisme, explotació de riqueses naturals, com aigües minerals de tanta importància a Catalunya, etc. Amb aquestes paraules cloem la nostra intervenció i restem en espera, per un costat, del Projecte anunciat per ésser presentat dintre de poc pel senyor Conseller d'Economia, i per altre, en espera de què algun dia ens serà explicada l'actuació del Departament d'Economia en general en la defensa col·lectiva dels interessos de Catalunya i en concret, especialment en aquest aspecte que he esmentat darrerament.

El Sr. CONSELLER PRIMER: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller Primer.

El Sr. CONSELLER PRIMER: Igualement que el senyor Tallada, per al·lusions gairebé explícites fetes en el dia d'ahir, i per al·lusions gairebé implícites en el dia d'avui. També he demanat la paraula per a exposar la nostra situació respecte el punt particular de la Conferència Econòmica de Londres, i després sobre la informació oberta per la Comissió Internacional.

En els darrers temps en què jo exercia el càrrec de Director general de Comerç, es va començar a anunciar la celebració de la Conferència Econòmica Internacional de Londres, i aleshores, per als estudis inicials que havien de fer-se, vaig ésser jo designat, en representació del Ministeri d'Agricultura, Indústria i Comerç, junt amb un representant del Ministeri de Finances i un altre representant del Ministeri d'Estat, per a fer les primeres gestions, com dic, de caràcter inicial que tenia aleshores, de preparació de la participació espanyola en la Conferència de Londres. Va venir després el fet de què jo vingués a exercir el càrrec de Conseller de Finances del Govern de la Generalitat i vaig cessar en la meua actuació en

les funcions de Madrid, i va cessar, per tant, la meua intervenció en el que fa referència a la Conferència Internacional.

Ratificant les paraules que molt bé ha dit el Conseller d'Economia i Agricultura, he de dir que, en efecte, des d'aleshores no hem tingut cap participació de caràcter directe de relació a aquesta Conferència, ni tan sols de caràcter informatiu. Ara bé: jo voldria afegir algunes paraules, perquè crec que la intervenció del senyor Vidal i Guardiola, possiblement cercant una altra finalitat que apuntava o insinuava el senyor Mies, sobrepassa quelcom l'abast que en realitat tenen aquests fets. I per demostrar el fet de què sobrepassin l'abast d'aquests fets, jo voldria posar, senzillament, cotejant-les de costat, les manifestacions que feia el senyor Vidal i Guardiola i les que feia el senyor Tallada. El senyor Vidal i Guardiola mirava sempre per elevació, i el senyor Tallada parlava d'una Comissió Interministerial formada per funcionaris en la qual s'ha demanat una informació. I jo he de dir al senyor Vidal i Guardiola que aquesta Comissió Interministerial i tot el que fa referència a la preparació de la Conferència de Londres ha estat una cosa feta darrerament, amb gran pressa i precipitació.

Per a demostrar això, he d'explicar un fet positiu; i és que darrerament, la setmana passada, estant jo a Madrid, vaig veure precisament com un d'aquells dies es dictava l'ordre nomenant el representant del Ministeri d'Agricultura, Indústria i Comerç per a la Conferència Internacional. D'això fa quatre o cinc dies. Vegi's, doncs, com aquesta preparació ha estat precipitada i com no es pot donar al fet una importància decisiva.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Un nou motiu de censura.

El Sr. CONSELLER PRIMER: Per altra banda, he d'indicar al senyor Vidal i Guardiola que crec efectivament com ell, que tots tenim un interès extraordinari en seguir de prop el que es faci per aquesta Conferència; i tingui el convenciment de què els interessos catalans estaran allí degudament representats i defensats.

En quant a la suggerència de demanar que se'ns donin rapports per a conèixer en cada moment la situació de la Conferència, he de dir que aquesta és una suggestió que recollim amb molt de gust i que entra de ple en els propòsits i plans de la Generalitat en anar seguint de prop aquesta Conferència per mitjà de rapports o de testimonis a l'objecte de saber sempre quina és la situació i quina és la marxa i desenvolupament de la Conferència, perquè els interessos catalans estiguin sempre, en tot moment, degudament defensats.

I ara, he d'afegir unes breus consideracions. Jo crec que si d'aquests debats hem de treure una conclusió pràctica, i en benefici de Catalunya, jo que en aquestes coses puc assegurar que mai m'he mogut per petites passions o per esgarrinxades o ferides que ens haguessin fet, jo en aquests casos, el que veig com a cosa indiscutible i importantíssima, és la defensa dels interessos de Catalunya. I crec que aquest debat és molt interessant perquè el que avui es digui pot excitar, ha d'excitar el zel dels que assisteixin a la Conferència de Londres i portin la representació general dels interessos espanyols i també la represen-

tació dels interessos de Catalunya. I nosaltres no podem oblidar que la Delegació espanyola que va a la Conferència a Londres està presidida per un català; i al mateix temps, tampoc podem oblidar que entre els representants figuren personalitats catalanes, com els senyors Reventós i Badia, que ens han de merèixer la confiança de tots; el darrer, particularment de les VV. SS. (*Es refereix a la Minoria de Lliga Catalana.*) I així les coses, tinguem la confiança de què sentint-se aquestes personalitats recolzades pel sentiment unànime del nostre Parlament, aquests catalans que van a la Conferència de Londres, sabran, sense traïr ni abandonar la defensa dels interessos generals espanyols, no oblidar mai que, al mateix temps que defensen els interessos espanyols, defensen també l'alta significació dels interessos de Catalunya. (*Molt bé, en la Majoria.*)

El Sr. CONSELLER d'Economia i Agricultura: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller d'Economia i Agricultura.

El Sr. CONSELLER d'Economia i Agricultura: Sols per a recollir les manifestacions del senyor Vidal i Guardiola, i dir que respecte a les qüestions de turisme i radiodifusió, no he de fer cap referència a allò que assenyala l'Estatut respecte de la facultat que es concedeix al Govern de Catalunya, i afegir que, en relació a aquestes dues matèries, no crec que sigui ara moment oportú per a avançar opinions.

En aquest sentit, he de fer la manifestació de què en ordre a una i altra matèria, la Comissió mixta encara no ha plantejat cap qüestió. I dit això crec que comprendran tots els senyors Diputats que no fóra el moment oportú que ara es fessin apreciacions sobre les qüestions. I he d'afegir que, abans o després, jo sempre estaré a la disposició de la Cambra, i quan els senyors Diputats creguin que ha arribat el moment oportú, podrem entrar en detall respecte a l'organització de turisme i de la ràdio a Barcelona; però jo pregaria al senyor Vidal i Guardiola, tota vegada que de les seves paraules se'n dedueix que no sent cap pressa, que no sent impaciència de plantejar a fons aquestes qüestions, que deixés que la Comissió mixta arribés a un acord respecte aquestes matèries. Aleshores podríem, al meu entendre, parlar amb molta més llibertat sobre aquestes qüestions.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Vidal i Guardiola té la paraula.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Hem demanat la paraula per agrair als senyors Conseller Primer i Conseller d'Economia les seves paraules.

En quant a la Conferència de Londres, el que ha dit el Conseller Primer clou el debat; i nosaltres agraiem que com a resultat dels esforços del Govern de Catalunya es vegin degudament defensats en tot moment els interessos del nostre país; i agraiem que puguem anar de dia en dia sabent quina és la situació d'aquesta Conferència, tenint en compte que la nostra competència és d'estudi i de consell més que d'execució. Jo sabia perfectament el que l'amic Tallada havia ex-

plicat; però sobre d'aquesta Comissió Interministerial, hi ha d'una banda, el conjunt de la Comissió que va a Londres, i sobre la Comissió hi ha el Govern.

Jo no havia tirat amb tanta elevació com l'elevació que el senyor Conseller Primer invoca en les seves paraules...

El Sr. CONSELLER PRIMER: Constató.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Nosaltres havíem considerat que no estava bé que la Comissió no hagués cercat una manera de què el Govern de Catalunya informés no ja sols aquesta Comissió Interministerial, sinó a tota la Comissió.

Jo tenia el criteri abans de sentir les atinadíssimes paraules del Conseller Primer, de què per la Conferència de Londres la participació espanyola s'havia preparat amb una precipitació molt poc pròpia de la serietat de la matèria i conseqüència dels acords que són d'esperar d'aquesta Conferència; que, encara que sigui un fracàs, poden prendre's amb motiu de la mateixa acords que afectin als interessos espanyols.

En quant a les darreres paraules del senyor Conseller d'Economia em faig càrrec de què referent a la ràdio-difusió, ens hem d'esperar a què vingui el traspàs de serveis. El turisme, és potser un problema diferent, ja que no depèn tant en realitat d'un traspàs de serveis, com de què el Govern de Catalunya enfoqui el problema en el seu conjunt i vegi si hi ha manera de què nosaltres considerem a Catalunya turísticament com una unitat i busquem al costat dels interessos artístics, sempre molt respectables, solució al problema econòmic, a l'objecte de veure quines condicions ha de complir Catalunya perquè puguin venir aquí en enormes quantitats a viure els estrangers que van en altres països que no sempre tenen les condicions de Catalunya, el nostre clima, la bellesa de la nostra terra, etc., i que representen uns ingressos que poden millorar les condicions econòmiques de Catalunya. De manera que en quant al turisme, sense presses, perquè la Cambra té moltes coses urgents de què ocupar-se, qualsevol dia molestaré l'atenció de la mateixa i la del senyor Conseller d'Economia, a l'objecte de trobar un moment en què puguem discutir el problema del turisme, sobretot en el que afecta a l'aspecte econòmic.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller d'Economia.

El Sr. CONSELLER d'Economia: Estic a la disposició del senyor Vidal i Guardiola, com a la de tots els senyors Diputats, per a tractar en qualsevol moment i en qualsevol circumstància de la qüestió a què s'ha referit.

Ja que ha fet referència a la qüestió concreta del turisme, he de significar que, malgrat el que digui l'Estatut, no és una qüestió estranya a la Comissió mixta.

El Sr. PRESIDENT: Resta acabada aquesta interpellació.

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió especial sobre el Projecte de Llei relatiu a la solució dels conflictes derivats dels contractes de conreu

(Pel motiu de trobar-se reunida la Comissió especial que entén en aquest Projecte de Llei, és sus-

pesa la sessió per cinc minuts. Una vegada represa, es procedeix a la lectura de la nova redacció donada a l'article 3.º, en virtut de les modificacions que hi han estat introduïdes d'acord amb les esmenes acceptades per la Comissió:)

«Article 3.º Els danys ocasionats a les finques des del 14 d'abril del 1931 pel conreador o pel propietari, seran únicament reclamables pel seu import.

Totes les reclamacions per danys i perjudicis presentades després d'aquella data, per èts corresponents a anys agrícoles anteriors, que estiguin pendents de la resolució dels Tribunals de Justícia, quedaran sense efecte, però l'actor tindrà el dret de reproduir la reclamació davant de la Comissió arbitral.

Ni els propietaris ni els conreadors no podran fonamentar-se en els actes anormals constitutius dels conflictes objecte d'aquesta Llei realitzats en l'execució dels contractes de conreu, ni en l'incompliment d'obligacions derivades dels èts contractes per exercitar accions resolutòries èls contractes o de desnonament.»

(Es dona lectura a la següent esmena:)

«Els Diputats que subscriuen presenten la següent esmena a l'article 3.º novament redactat:

El paràgraf primer quedarà redactat així:

«Els danys ocasionats a les finques des del 14 d'abril del 1931 fins a la presentació d'aquesta Llei al Parlament pel conreador o pel propietari seran únicament reclamables pel seu import.»

En el darrer paràgraf, penúltima línia, després de la paraula *contractes*, s'hi afegirà "en el període indicat en el paràgraf primer".

Palau del Parlament, 7 de juny del 1933. — Valls i Taverner, Sol, Secanell, Vidal i Guardiola, Ventosa i Calvell i Vallès i Pujals.»

El Sr. GALÉS: La Comissió no ha tingut encara esment d'aquesta esmena, de manera que no ha pogut dictaminar sobre la mateixa.

El Sr. PRESIDENT: Vol veure la Comissió l'esmena, perquè ha de tenir present la Comissió el següent: L'esmena ha estat presentada en aquest moment, però com que el dictamen ha estat presentat novament, sobre la nova redacció del dictamen s'ha de basar aquesta esmena. Si es vol reunir la Comissió es pot reunir i mentrestant podem continuar discutint.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: És només la fixació de data.

El Sr. PRESIDENT: Si algun dels signants vol donar una explicació...

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vallès i Pujals.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Es tracta, senyors Diputats, simplement de la fixació de la data, o millor dit, del període dintre el qual es contenen els conflictes. Crec que la Comissió quan vegi l'abast de l'esmena no tindrà cap inconvenient en acceptar-la perquè es parteix del mateix principi de què hem partit en confeccionar la Llei. Es tracta dels conflictes originats entre el 14 d'abril del 1931 fins a la data de presentació del Projecte al Parlament, i com que en el Projecte,

en l'article 3.er, es parla els danys ocasionats a les finques des del 14 d'abril pel conreador o propietari seran únicament reclamables pel seu import, nosaltres diem que siguin els danys ocasionats a les finques des del 14 d'abril del 1931 fins a la presentació del Projecte de Llei al Parlament, no els puguin venir després. Crec que està en l'ànim de la Comissió acceptar aquesta esmena i que estava en el seu ànim que es consignés en el contingut de l'article aquesta expressió que hi afegim. Crec que després del que s'ha dit en els debats d'aquests dies no està en l'ànim de la Comissió que els danys que es puguin anar ocasionant d'ara endavant fins al 31 de desembre, data que hem assenyalat com a límit per a la vigència d'aquesta Llei, que per aquests hi hagi també aquesta mena de jubileu que es concedeix en aquesta Llei. De manera que donades aquestes explicacions espero que la Comissió accepti aquesta esmena que no té altre abast que precisar aquesta data.

(Ocupa la presidència el senyor Juan Casanoves i Maristany, Vice-president primer de la Cambra.)

El Sr. GALÉS: Démano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Galés, per la Comissió.

El Sr. GALÉS: Senyors Diputats: Amb la consulta breu haguda amb la majoria de la Comissió, el criteri predominant és de no acceptar aquesta esmena per quant tots aquells fets que des de la promulgació d'aquesta Llei puguin donar lloc a una reclamació de danys i perjudicis, tenen el seu lloc previst dintre aquesta mateixa Llei davant les Comissions arbitral; de manera que el temor que indicava el senyor Vallès i Pujals de què es produïssin ara fets que no poguessin tenir una deguda sanció, queda allunyat pel fet de què si aquests fets es produïssin podrien ésser reclamats pel valor del seu import i com a danys i perjudicis davant les Comissions arbitral, perquè el pensament i el criteri de la Comissió és el d'evitar el màxim possible l'enfonsar les males relacions que puguin haver-hi entre propietaris i conreadors i una manera de què es produïssin més conflictes fóra la de què ara es tornessin a poder reproduir els procediments antics. Mentrestant, la Llei definitiva que no pot tardar com ha dit el senyor Vallès i Pujals, que és qüestió d'esperar fins al 31 de setembre com a màxim, com a data màxima, mentre no s'hagi produït un règim normal de jurisdicció, l'opinió de la Majoria és de creure que afavoriríem la reproducció dels conflictes si donéssim l'abast fixat pel senyor Vallès i Pujals en la seva esmena.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vallès i Pujals, per a rectificar.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: No, no; per a defensar l'esmena. Jo em creia, senyors Diputats, que només la manca d'expressió meua en aquelles breus paraules que he dit que creia eren suficients, i la rapidesa amb què la Comissió ha hagut de canviar impressions, poden ocasionar que no s'accepti aquesta esmena. De les paraules del senyor

Galés crec que ressalta la importància que té el problema que planteja aquesta esmena. Em creia que el no haver comprès en l'ex-redacció de l'article 3.er aquesta frase que proposem era un oblit de redacció, però que estava en l'ànim de la Comissió. Per les paraules del senyor Galés veig que no, i això em fa veure la transcendència que representa el deixar l'article tal com està redactat. Fixem-nos-hi; el paràgraf primer diu: «Els danys ocasionats a les finques des del 14 d'abril del 1931 pel conreador o pel propietari seran únicament reclamables pel seu import.» Què vol dir això? Això, traduït en llenguatge corrent, en llenguatge més clar encara, vol dir que pels danys que s'hagin ocasionat a les finques queden inexistents les accions criminals i que per tant, si un ha causat danys, sigui el conreador sigui el propietari, només se li pot reclamar l'import del dany ocasionat, però no se li pot exigir una responsabilitat criminal pel dany ocasionat. Posant un cas pràctic, per exemple un que se n'hagi anat i hagi arrencat tots els ceps d'una vinya, a aquest no se li pot exigir responsabilitat criminal i se li pot demanar només l'import dels ceps arrencats. Això — que anava a dir està bé —, no està bé; però hem convingut que sigui així per aquell període de temps que va des del 14 d'abril del 1931 fins a la presentació d'aquest Projecte de Llei al Parlament, i hem convingut que sigui així per aquesta mena de jubileu que hem volgut fer aquesta Llei i per aquesta sensació d'apaivagament de passions i d'estrangulament de conflictes que hem volgut fer; però em sembla que no està bé que continuï d'aquí en endavant.

El senyor Galés diu que pels fets que passin d'aquí en endavant s'anirà a la Comissió arbitral, però subjectant-se a aquest precepte que diu que només són reclamables pel seu import els danys, i, per tant, d'avui en endavant — i no vull posar l'exemple d'un conreador — suposem que un propietari, que va a la vinya i destrueix tota la vinya del parcer, aquest només li pot reclamar l'import dels ceps, i no es pot reclamar si es fa així, d'avui en endavant, cap responsabilitat criminal. Si destrueix, per exemple, mitjançant una acció criminal, una edificació que hi hagi a la vinya, o fa qualsevol altra cosa, o posa una bomba al celler, com em diu ara un company, no hi ha responsabilitat criminal: no hi ha més que reclamació de danys materials que hagi ocasionat.

El Sr. GALÉS: La bomba, no.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Senyor Galés, és un dany que va dintre del concepte que ens diu aquest article, danys ocasionats a les finques; de manera que, encara que s'hagi d'anar a la Comissió arbitral, la Comissió arbitral es trobarà lligada per aquest precepte i no podrà aplicar més que la sanció de pagar els danys, però no exigir una responsabilitat d'altra índole.

Per tant, creiem nosaltres que limitant l'esfera d'aquest precepte a la data passada, que la cosa restava molt més bé i que realment donàvem nosaltres la sensació de què concediríem aquesta mena de jubileu per a tot el passat, però que d'aquí en endavant havien de tenir tots noció de la responsabilitat que contreien causant aquests danys, que, repeteixo, fan referència no sols als conreadors, sinó als propietaris, que existeixen tots dos casos, i crec que fariem una

obra més profitosa i molt més positiva tancant aquest període en la data de la presentació de la Llei que no pas deixant-la oberta, com realment resta oberta si no s'admet aquesta esmena, fins el dia 31 de desembre d'aquest any o quan vingui aprovada la Llei gran, que haurà de venir després d'aquesta.

El Sr. GALÉS: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. GALÉS: El punt en què el senyor Vallès i Pujals semblaria que té raó, és aquell en què es produïssin fets evidentment delictuosos que per la seva figura cauen dintre dels articles del Codi penal, i aquests no són exceptuats per nosaltres. Ha hagut de requerir l'exemple de l'ús d'un explosiu, causar un desordre públic...

El Sr. TRIES DE BES: Tot el que està definit en el Codi penal, senyor Galés!

El Sr. GALÉS: Però no ens ha pogut retreure res sobre el fet sobre el qual nosaltres legislem, de què es produeixin només danys en plantacions, que ha estat el motiu, l'excusa de fer-se les persecucions dels uns contra els altres. Aquest motiu de persecució, en quant s'ha volgut dir que cap dels danys causats aparents o reals, suposats que poguessin ésser motiu de delictes, poguessin ésser motiu de persecució per la via del criminal, aquesta cosa ha estat precisament un criteri de la Comissió l'evitar-la, perquè ja enteníem dintre el nostre criteri que era abusiu el voler portar per la persecució de la via criminal allò que és únicament una acció civil, allò que podria fonamentar una acció civil. I com que és necessari tancar la porta a aquesta interpretació massa còmoda de què per tallar uns ceps s'hagi de portar un home a la presó, ens ha semblat que mentrestant es va fixant el nou dret de contractes del camp, cosa ben breu i transitòria, hem de tenir tancada també aquesta portella de conflictes i no és ocasió de què ara, precisament quan s'aprovi aquesta Llei, a l'endemà d'aprovar-se, puguin sorgir una pila de reclamacions d'uns contra altres davant de naturalesa criminal, per motiu de contractes de conreu, que això és el que s'intenta.

El Sr. TRIES DE BES: No ho evitarem.

El Sr. GALÉS: Quan sàpiguen que aquests danys i perjudicis no són reclamables davant del criminal, sinó únicament davant del civil, ja tindran bon compte de no fer-se mal a la butxaca, que moltes vegades resulta pitjor que anar a pagar amb una mica de presó. I això és el que sembla que treu la malícia a les lluites del camp, que el camperol, quan s'ha emprat aquesta Llei de persecució, de repressió, portant-lo per qualsevol excusa davant del Jutjat i processant-lo, és quan ha donat una pitjor agudesa al conflicte. Evitar-lo sembla que és un deure de la nostra Comissió, perquè tenim com a bon propòsit l'evitar els conflictes del camp, bon propòsit que no sabem si es frustrarà, no ja per part dels conreadors que fins ara han estat acusats de promotors de conflictes, sinó per aquella altra part que, havent d'ésser més conservadora, ens deia un Diputat de la nostra Majoria ahir, que és la que s'està portant amb una major imprudència.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Demano per parlar, per a rectificar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vallès i Pujals, per a rectificar.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Jo preguntaria a la

Comissió si és que vol realment que després de promulgada aquesta Llei segueixin causant-se danys a la propietat per uns o per altres...

El Sr. GALÉS: La pregunta és absurda.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: ... perquè si es té aquest concepte de què es causin danys, deixant aquest article tal com resta, se'n causaran.

Deia el senyor Galés que quan sàpiguen que no els hi ha de passar res en l'aspecte criminal, ja tindran compte de no fer-ho. Al revés, que ho faran més quan sàpiguen que no els hi passarà res en l'aspecte criminal. De manera que crec jo que realment l'única manera de què aquesta Llei sigui eficaç i de què reprodueixi aquella pacificació que tots nosaltres desitgem, és que quedi tancada la porta a aquests danys, que no pugui ésser que després d'aquesta Llei hi hagi qui causi danys que signifiquen malícia, mala fe, mala intenció.

Jo proposaria a la Comissió una solució de transacció, perquè realment dono molta importància a aquest fet. L'esmena nostra diu que sigui fins a la data de presentació d'aquesta Llei; jo estaria disposat a què es digués fins a la data de promulgació de la Llei. Que el que pugui ocórrer durant el temps que estem discutint vingués comprès dintre d'aquest jubileu, però des del dia en què solemnement es promulgui aquesta Llei en endavant, tot dany que s'ocasioni pels uns o pels altres ha de tenir aquella sanció que les Lleis fan recaure sobre ells, i si no no haurem fet nosaltres res.

Jo proposaria, per tant, a la Comissió, aquesta fórmula transaccional de què en lloc de dir «Fins a la data de presentació d'aquesta Llei», digués «Fins a la data de promulgació d'aquesta Llei.»

El Sr. GALÉS: La Comissió sent no poder acceptar aquesta suggerència perquè contraria l'esperit de la Llei.

El Sr. PRESIDENT: Resta discutida l'esmena i va a procedir-se a la seva votació.

(En votació ordinària és rebutjada l'esmena. Han votat per la seva acceptació els senyors Diputats de Lliga Catalana.)

Resta rebutjada l'esmena.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Demano per parlar, per a l'article.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ventosa.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: He demanat la paraula per a parlar sobre l'article, perquè a judici meu les qüestions que aquest article planteja tenen una importància capdal. En primer terme, hi ha la qüestió a què feia referència ara el nostre company, senyor Vallès i Pujals, en aquesta esmena que jo no m'explico perquè ha estat rebutjada, ja que tal com queda la redacció de l'article equival a dir que en el Codi penal resta suprimit fins i tant la vigència d'aquesta Llei de delictes de dany; és a dir, que no es suprimeixen les conseqüències d'uns fets anteriors, sinó que es dona també un bill d'indemnitat per a tots els fets criminosos que puguin cometre's en el futur; i no és que sigui més eficaç la reclamació d'ordre civil per a reclamar danys i perjudicis, perquè la responsabilitat d'ordre penal en què pot incórrer el que comet el delictes de danys no exclou, com saben molt bé tots els senyors Diputats, l'acció civil procedent que podria anar a la Comissió arbitral per a fer efectives les conseqüències.

Però a part d'això, a mi m'interessa assenyalar en aquest article un aspecte que té, a judici meu, molta importància per aquesta Llei i inclús pel prestigi del Parlament de Catalunya. Jo crec que nosaltres tenim un interès fonamental, essencial en què les Lleis que dicti el Parlament de Catalunya, siguin unes Lleis que tinguin eficàcia obligatòria. Jo no vull referir-me aquí a una impugnació, a fer manifestacions que puguin semblar que aquí, discutint nosaltres en el Parlament, anem a fer apel·lacions a un poder distint del Parlament. No, evidentment, cap de les nostres organitzacions polítiques recorrerà en contra d'aquesta Llei, però jo crec que nosaltres, si volem actuar d'una manera racional, ens haurem de fer càrrec de si aquesta Llei serà o no serà acaçada, i en aquest aspecte, independentment d'aquells altres, jo he d'assenyalar la transcendència d'aquest article.

Primer terme. Inclús si nosaltres aquí declaréssim que en contra de la resolució o d'allò que voti el Parlament de Catalunya no pot lícitament recórrer-se — no hem de discutir ara aquí aquest terme —, imagineu-vos que el fet de recórrer en contra del Parlament de Catalunya, d'una Llei que dicti el Parlament de Catalunya, inclús fora de les seves atribucions, fos una cosa censurable, abominable. Encara que nosaltres ho consideréssim així, haurem de considerar també nosaltres, Diputats del Parlament de Catalunya, que tenim interès en què les nostres Lleis tinguin eficàcia, la possibilitat que poguéssim interposar-se en contra d'aquesta Llei un recurs amb perspectives de què poguéssim prosperar, perquè si nosaltres dictéssim una disposició que no tingués aquelles condicions de constitucionalitat a què feia referència el senyor Conseller de Justícia i Dret, evidentment nosaltres hauríem procedit, o com uns inconscients, o com uns temeraris, i nosaltres, en lloc d'apaivagar els conflictes que existeixen als camps de Catalunya, els hauríem enverinat encara més.

Ara bé, ¿és que aquest article, tal com ve redactat, ofereix aquest perill d'inconstitucionalitat? Jo he de fer present als senyors Diputats el següent:

Primer, aquest article modifica substancialment el Codi penal, no solament amb referència a fets passats, respecte a les conseqüències dels quals pugui adoptar una disposició determinada, sinó que després d'haver rebutjat l'esmena del senyor Vallès i Pujals, ve a introduir una modificació essencial en el Codi penal, suprimint articles i definicions de delictes, i jo us dic: ¿Es que és constitucional que el Parlament de Catalunya pugui modificar articles del Codi penal? Jo crec que m'he de limitar a formular la pregunta, perquè la resposta està donada.

Fa una altra cosa; es diu: «En tots els judicis que estiguin entaulats i que estiguin pendents en el moment de promulgar-se la Llei, quedaran en suspens, quedaran sense efecte totes les sentències que s'hagin dictat i no s'hagin executat», modificació essencial en la Llei processal, que tampoc pertany a nosaltres regular i modificar.

Però, a part d'aquest aspecte, jo us en vull assenyalar un altre que té, a judici meu, una importància cabdal. Sempre la retroactivitat en les Lleis és una cosa molt delicada, perquè significa

modificar, per disposició d'un Parlament, les conseqüències jurídiques nascudes a l'empar d'un règim jurídic determinat, i, per consegüent, s'ha de mirar, si no es vol causar un greuge a drets individuals, legítims, que el Parlament legisli per al futur, però que no vingui a modificar el dret i les obligacions que es deriven d'un règim jurídic que existia en el moment en què aquells drets u obligacions han nascut. Però aquesta delicadesa de la retroactivitat en tots els casos de legislació de tots els ordres, de legislació civil concretament en aquest cas, respecte d'aquesta Llei ho és molt més encara, perquè aquí fixeu-vos, senyors Diputats, l'Estatut de Catalunya es votà, es va promulgar en el setembre de l'any 1932. En l'Estatut de Catalunya s'atribueix al Parlament de Catalunya facultats per a legislar en matèria civil; precisament a l'empar d'aquesta atribució de legislar en matèria civil, es dicta, jo crec que extensivament, aquest Projecte de Llei, però nosaltres aquí anem a regular relacions jurídiques que han nascut d'actes d'un règim jurídic executats en un règim jurídic en el qual no existia el reconeixement de la nostra autonomia. De manera que nosaltres anem a modificar les conseqüències jurídiques nascudes d'un règim distint, i quan encara no havien estat reconegudes les facultats de Catalunya per a legislar en matèria civil.

I jo us dic: Pot molt ben ocórrer que en els fets previstos o en les relacions previstes en aquest article 3.º, n'hi hagi alguna que afectin a gent, a persones, a propietaris, a conreadors, a qui sigui, que no siguin catalans, per exemple. Ah! ¿Es que vosaltres creieu que aquests es conformaran amb què una Llei votada pel Parlament de Catalunya, vingui a modificar les conseqüències jurídiques d'actes realitzats en un règim anterior al reconeixement de la nostra autonomia? Però encara hi ha més. És el que us assenyala jo ahir. Es parla aquí de judicis que hi ha pendents. D'aquests n'hi ha que es poden trobar en diverses instàncies, en primera instància, a l'Audiència, al Tribunal Suprem. No és qüestió ja del Tribunal de Garanties, és que pot molt ben ocórrer que quan hi hagi algun d'aquests judicis que es trobin, i sobretot si es troben en el Tribunal Suprem, creieu vosaltres que no existeix un perill, i un perill seriós, que el Tribunal Suprem digui: No, aquesta Llei no podia dictar-la el Parlament de Catalunya! Nosaltres ens neguem a executar allò que se'ns demana.

Si resulta que nosaltres hem procedit fora de l'esfera de la nostra competència, ¿no creieu vosaltres que la serietat i el prestigi del Parlament de Catalunya no poden resultar-ne afectats?

Doncs, això que era ja un perill que existia en l'article 3.º, tal com estava primerament redactat, resulta encara més agreujat en virtut del paràgraf segon, en el qual ja no es tracta solament de danys i perjudicis derivats de fets executats després del 14 d'abril del 1931, sinó de danys i perjudicis derivats de fets anteriors mentre no hagi prescrit l'acció que d'aquells fets puguin derivar-se.

Poden existir, inclús, judicis que es fonamentin en coses totalment diferents de les previstes en aquesta Llei, i jo us crido l'atenció sobre la

redacció donada al paràgraf segon, en el qual es diu: «Totes les reclamacions per danys i perjudicis presentades després d'aquella data — o sigui del 14 d'abril del 1931 —, per fets corresponents a anys agrícoles anteriors, que estiguin pendents de la resolució dels Tribunals de Justícia, quedaran sense efecte.»

Poden haver-hi plets en què es reclami l'efectivitat de danys i perjudicis derivats d'aquesta fórmula vaga de «fets agrícoles», inclús independents de contractes de conreu. Ah!, en quant una de les parts vulgui aprofitar-se d'aquesta disposició per anar davant del Tribunal i dir que tot l'actuat queda sense efecte, que totes les disposicions de la Llei processal espanyola no s'apliquen, que les sentències dictades no s'executen, jo tinc molta por, senyors Diputats, que resulti que al Parlament de Catalunya se li pugui dir, com deia jo abans, que, o bé ha procedit amb una inconsciència absoluta respecte de les seves facultats, o amb una temeritat sensible, atribuint-se una possibilitat d'intervenir en una matèria en la qual les Lleis no li atribueixen aquesta facultat i, per consegüent, que aquesta intervenció, en contra de tot el que nosaltres desitgem, i en contra del que es diu que és la finalitat d'aquesta Llei, pugui resultar greument pertorbadora per a la pau dels camps, per a l'economia de Catalunya i, inclús, per al normal funcionament de la nostra vida política.

Per aquesta raó, nosaltres ens oposarem a aquest article 3.º, i com que considerem aquesta qüestió, d'un gran interès, si es manté l'article 3.º tal com ve redactat, nosaltres haurem de demanar votació nominal perquè consti ben clarament la nostra posició.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. GALÈS: El senyor Ventosa i Calvell crec que ha fet una sèrie d'argumentacions que es refereixen més aviat que a l'article 3.º que ara es debat, als articles que el segueixen, especialment el 7.º, perquè sembla que el senyor Ventosa i Calvell dona com un fet sentat que amb aquest article 3.º anem a desnaturalitzar disposicions que són pròpies del Codi penal i anem a classificar de manera diferent a la que s'escau, diferents actes. En l'article 3.º, això no té lloc.

En el nostre entendre, l'article 3.º tracta purament i exclusivament de danys que tenen com a origen els conflictes de conreu en la seva diferent interpretació. Per tant, en aquest article, les advertències del senyor Ventosa i Calvell crec que poden respondre a un zel exagerat, perquè aquest article es mou perfectament dintre de les facultats que es tenen en el Dret civil.

Hi ha encara aquella altra significació de les paraules del senyor Ventosa i Calvell, que més aviat que una advertència poden semblar una amenaça, però no voldria jo donar-los-hi aquesta significació, ni entrar a discutir-les. És una manera hàbil de defugir la qüestió, dir que per part de Lliga Catalana no serà mai demanada una delimitació de l'autonomia de Catalunya, ni un refugi contra les Lleis de Catalunya; però creiem que aquestes paraules poden encloure molt bé l'hàbitat de què facin les reclamacions altres elements

que sense usar el nom de Lliga Catalana són en realitat els mateixos elements representats per Lliga Catalana.

Sobre aquest punt sento no poder ésser més extens, però tinc la ferma convicció de què en l'article 3.º no es conculca cap de les delimitacions imposades per la Constitució i l'Estatut a la nostra lliure disposició i al lliure albir del Parlament en el que es refereix a matèria civil.

Es possible que alguna de les observacions del senyor Ventosa i Calvell tinguin un lloc realment més adient quan es discuteixin els articles següents, sobretot el 7.º Per aquests motius, permetim el senyor Ventosa i Calvell que no sigui més extens, pensant que ja tornarem a retrobar la mateixa qüestió quan aquestes es presentin més oportunament.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Ventosa i Calvell té la paraula, per a rectificar.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Crec que en les paraules del senyor President de la Comissió i en els gestos que feia el senyor Conseller de Justícia, hi ha una vertadera preocupació. Es diu que les meves observacions no són pertinents en aquest article; i davant d'això jo voldria solament preguntar: ¿Què vol dir, aleshores, aquest article? El paràgraf primer diu: «Els danys ocasionats a les finques des del 14 d'abril del 1931, pel conreador o pel propietari, seran únicament reclamables pel seu import.» I si això no vol dir que no són susceptibles de l'exercici d'una acció penal, jo confesso que no sé el que vol dir.

El Sr. CONSELLER de Justícia: No ho entén. Demano per parlar.

(Ocupa novament la presidència el senyor Comanyals.)

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Jo li demano al senyor Conseller de Justícia que ens ho expliqui, perquè si no significa que únicament queda l'acció civil per a reclamar el seu import, però que no hi ha acció penal, jo confesso que no entenc l'abast d'aquest paràgraf.

En quant el segon diu: «Totes les reclamacions per danys i perjudicis presentades després d'aquella data, per fets corresponents a anys agrícoles anteriors, que estiguin pendents de la resolució dels Tribunals de Justícia, quedaran sense efecte.» Aleshores, jo crec que és pertinent tot el que es digui respecte a les conseqüències que en l'ordre processal i en l'ordre penal pugui tenir la disposició d'aquest article. S'entén que això haurà d'anar a altres articles posteriors? Doncs, ¿per què la Comissió no posa l'addició de l'esmena del senyor Andreu a l'article 4.º o al 7.º? Si així s'hagués fet, nosaltres hauríem formulat en aquell moment les observacions oportunes. Però si es diu per una banda que això no serà susceptible d'una acció penal i per altra que les reclamacions davant del Tribunal de Justícia i les sentències de resolucions que s'hagin dictat quedaran sense efecte, si això no vol dir el que dic, confesso que les meves observacions no tenen objecte; però si significa que únicament pot deduir-se del sentit propi, recte i legal d'aquesta redacció, jo he de mantenir les observacions formulades i en una votació nosaltres mar-

carem la nostra actitud. (*Molt bé, en la Minoria de Lliga Catalana.*)

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Justícia.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Senyors Diputats: Aquest article és l'última redacció de la mateixa idea que ja va sorgir en el primer Projecte de la Comissió Jurídica Assessora. Allà ja es deia que quedarien en suspens les sentències que s'haguessin produït en tal forma i en tal altra i no haguessin estat executades encara. I en la història d'aquesta redacció, sigui la redacció que sigui, en la història d'aquesta redacció, sempre s'ha tractat de reclamacions de caràcter civil, i ningú no ha entès ni ningú no ha proposat que aquí s'anés a facilitar, ni a tractar, ni a impedir, ni a dificultar accions de caràcter penal.

Diversos Srs. DIPUTATS de la Minoria de Lliga Catalana: Ah!, ah! (*Rialles en la Majoria.*)

El Sr. DURAN I VENTOSA: Així, potser ens entendrem.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Ja es prou lamentable que quan els escrits estan tan clarament redactats com aquest, necessitin una redacció d'aquesta naturalesa. Perquè si això hagués volgut dir altra cosa, ho diria, i es parlaria de les querelles i de les causes criminals, i aquí no es fa referència a res d'això. I si és necessari que es digui d'una altra manera perquè ho entenguin els advocats, no sabem com serà precis redactar les coses i el que passarà quan hagin d'entendre el sentit d'aquesta Llei els pobres pagesos.

El Sr. TRIES DE BES: Doncs us hi trobareu de seguida.

El Sr. VALLS I TAVERNER: D'aquí plora la criatura.

El Sr. FRONJOSA: (*Dirigint-se a la Minoria de Lliga Catalana.*) Esteu perdent els estreps.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: En aquest cas, em sembla, senyor Valls i Taverner, que es tracta de criatures ben desmamades, com les que tinc aquí davant. (*Rialles.*)

Aquesta redacció és ben clara i rotunda i mai, ni en la seva història, ni en la seva redacció actuals, ni en les redaccions anteriors, mai, no s'ha consignat res ni ha contingut una paraula que fes referència a causes criminals. Les reclamacions per danys i perjudicis són de caràcter civil.

Un Sr. DIPUTAT de Lliga Catalana: Les de danys, no; les de danys i perjudicis, sí. Són dues coses ben distintes.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Però una reclamació de danys i perjudicis, quan be explicada dient que sols es podrà reclamar pel seu import, és una reclamació de caràcter civil, perquè les causes criminals no tenen import, sinó pena. I aquí ningú no ha parlat de penes. Però sigui com sigui, no ens planyem, ni exagerem les coses, ni traiem els arguments de polleguera; aquí es tracta de reclamacions de caràcter civil, i en ordre a aquestes reclamacions, la sobirania del Parlament és indiscutible. Ara, hi poden haver aquí dubtes plantejats; però ja s'ha repetit moltes vegades, i jo demanaria d'una vegada que no es repetís ja més l'argument de què es va a fer una cosa que pertoca al Dret processal, i això

està fora de la competència del Parlament. Jo, respecte d'això, he de dir que nosaltres estem en el deure, en el deure legislatiu i patriòtic d'interpretar l'Estatut de Catalunya, no d'una manera desafortadament àmplia, sinó amb el marge de llibertat que un bon sentit d'interpretació permeti. Nosaltres hem estat capacitats per a resoldre els conflictes agraris, perquè ens han confiat l'acció i la política social agrària, i nosaltres ens trobem ara en aquest moment — sense que hagi d'anar a analitzar les causes — amb un fet: amb una sèrie de conflictes de caràcter social plantejats al camp i anem a veure la manera de resoldre'ls, i per això tenim plenes facultats per a resoldre en el sentit de la política i de l'acció social agrària que ens pertoca, no solament en l'execució, sinó en la legislació i en l'execució. Per tant, jo penso que els Diputats catalans tenim prou treball a fer vers la nostra autonomia, per a preocupar-nos massa de si ens excedim en les nostres facultats. Si anem d'una manera massa tímida a veure què és el que pot fer el Parlament de Catalunya, ens crearem nosaltres mateixos dificultats que crec no seran massa favorables per a la marxa de la nostra sobirania. (*Molt bé, en la Majoria.*)

El Sr. COMORERA: És la nostra tesis.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Què s'ha afegit aquí, darrerament? Vull donar una explicació sobre aquest afegit, perquè he estat consultat per la Comissió i he donat el meu consentiment i vull explicar-lo. S'ha vingut a retreure a la Comissió aquesta manya que es van donar alguns en presentar reclamacions de caràcter judicial, tal vegada per a posar-se davant d'un fet judicial consumat, enfront de les possibles reivindicacions dels treballadors, cosa que no feren tots de la mateixa manera, sinó que alguns tingueren més vivesa i fonamentaren la seva reclamació en casos que podien tenir que veure amb fets anteriors al 14 d'abril, però l'estímul, l'actitud de batalla, el conflicte, era el mateix. Hi havia uns que presentaven la querella dient que els fets s'havien produït del 14 d'abril ençà i altres havien tingut l'astúcia de trobar el fonament de les seves demandes en fets anteriors, però el sentit de guerra, la creació del conflicte, obeïa a un sentiment de discòrdia igual, i per això hem resolt que s'inclouessin tots. Aquest és el sentit que té el paràgraf que s'ha afegit en virtut de l'esmena del senyor Andreu. (*Molt bé, en la Majoria.*)

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ventosa i Calvell.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Confesso que al senyor Coromines no l'entenc en la seva exposició. El senyor Coromines diu que això únicament té per objecte les accions d'ordre civil i les reclamacions d'ordre civil. Bé, i ara jo li dic...

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Acció de danys i perjudicis.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Bé, però en l'article es parla dels danys ocasionats a les finques. Ara, jo li pregunto al senyor Conseller de Justícia i Dret el següent: ¿Què significa danys ocasionats a les finques?

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret : Que se l'ha perjudicat en 1,000 pessetes, espodassant la finca.

El Sr. VENTOSA I CALVELL : No, pot haver-hi un que deliberadament entri a la finca, propietari o conreador, i faci una tallada de ceps per a malmetre una plantació. ¿Creu el senyor Conseller de Justícia i Dret que això és un delict?

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret : Això és un delict.

El Sr. VENTOSA I CALVELL : Ara jo pregunto concretament : ¿Tots els fets d'aquesta naturalesa que s'hagin realitzat després del 14 d'abril, afirma rotundament el senyor Conseller de Justícia i Dret, amb l'autoritat que li dona el seu càrrec, que després d'aquesta Llei podran ésser objecte d'una acció penal? Sí o no?

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret : Ja contestaré a V. S! (*Rialles.*)

El Sr. VENTOSA I CALVELL : Perquè aquest és l'objecte, perquè si pot ésser objecte d'una acció penal, llavors això no està d'acord amb les manifestacions que ha fet anteriorment la Comissió. Si pot ésser objecte d'una acció penal, en aquest cas, el que diré és que em sembla una redundància fora de lloc dir que els danys i perjudicis poden ésser reclamats pel seu import, ja que això, sense dir-ho nosaltres, existeix. La indemnització de danys i perjudicis pel seu import sempre és reclamable, i el dir que això seria resolt per la Comissió arbitral hauria resolt el conflicte. Per consegüent : aquest article no té sentit. No s'ha d'estranyar el senyor Conseller de Justícia i Dret si els altres no entenen les coses ; jo diré que perquè s'entenguin és precis redactar bé. Si el legislador dicta una Llei fosca i confosa, és ell el responsable de les qüestions a que doni lloc la seva aplicació. Pel restant, espero les observacions complementàries que vulgui donar el senyor Conseller de Justícia i Dret.

En quant a la redacció que hi pot haver amb les facultats atorgades per l'Estatut de Catalunya, jo el que sento és que aquest impuls d'estendre les facultats del nostre Estatut...

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret : No d'estendre-les, sinó d'interpretar-les.

El Sr. VENTOSA I CALVELL : ...no hagi estat el mateix sempre, i que quan hem tractat de la Llei fonamental de Catalunya, hi hagi hagut per part de la Majoria i per part del Govern un enconyiment d'esperit inclòs per a anomenar-la Constitució, perquè es creia que sortíem de l'esfera atorgada per l'Estatut. (*Rumors i rialles en la Majoria.*)

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret : ¿Del nom? Mai.

El Sr. BATTESTINI : Però vosaltres no la votàreu.

El Sr. VENTOSA I CALVELL : És clar. Jo suposo, a més a més, que el senyor Conseller de Justícia i Dret, que forma part de la Comissió de Traspàs de Serveis, haurà procurat que en el traspass de serveis del notariat, anunciat ara, s'hagin sabut reconèixer i respectar els drets i donar tota la interpretació necessària per tal que aquesta institució, tan vinculada amb el Dret civil català, tingui la necessària llibertat i independència. (*Rumors en la Majoria.*)

En fi, jo comparteixo el desig que nosaltres inter-

pretem l'Estatut de Catalunya i les facultats que ens atribueix la Constitució i l'Estatut Exterior de la manera més ampla possible ; però les hem d'interpretar de la manera més ampla possible, no pas quan s'ha de causar un greuge a determinats catalans, sinó quan es tracti de defensar interessos generals de Catalunya i quan no hi hagi grans sectors de la nostra terra que se sentin agreujats pels actes i decisions del Parlament de Catalunya ; perquè, en aquest cas, la interpretació que doni el Govern de la Generalitat tindrà darrera seu tot un poble, i no hi haurà perill que uns interessos afectats reclamin en contra de les disposicions del Parlament de Catalunya.

Jo recordo que, en ocasions anteriors, quan es parla de la totalitat o del vot de la totalitat, el President de la Comissió, que és aficionat a records històrics, parla de Sòcrates, sens dubte per animar els propietaris de Catalunya a què es beguessin la cicuta d'aquesta Llei. Però he de dir que el record no em semblava bé, perquè a Sòcrates el condemnaren, no a respectar les Lleis, sinó a complir una sentència, i jo crec que podrà recordar al Govern de la Generalitat amb més eficàcia, i als seus companys de Comissió, aquest exemple, més propi per a vosaltres, de què les sentències s'han de complir.

El Sr. GALÉS : I que les Lleis s'han de respectar.

El Sr. VENTOSA I CALVELL : Perfectament, les Lleis s'han de respectar quan estan dictades en esfera de competència.

El Sr. GALÉS : Quan són de la pàtria. (*Rumors en la Minoria de Lliga Catalana.*)

El Sr. VENTOSA I CALVELL : Quan són de la pàtria i quan són justes.

El Sr. FRONJOSA : I, ¿qui ho ha de determinar, quan són justes?

El Sr. SOLER I BRU : Ho són quan les fan ells.

El Sr. VENTOSA I CALVELL : Fugint ara de la qüestió concreta de Catalunya, jo dic que en tota la Constitució de la República espanyola hi ha una pedra fonamental, que és el Tribunal de Garanties, que és la que garanteix de l'empar de les garanties individuals i la que decideix respecte de la constitucionalitat de les Lleis. Em deia, ara fa una mica : « Vosaltres no l'haveu votat ». Jo dic : Vosaltres sí que l'haveu votat, i haveu votat l'Estatut Exterior de Catalunya i vosaltres haveu votat totes les limitacions de què avui us planyeu. (*Rumors i protestes en la Majoria.*)

El Sr. GALÉS : I les ampliacions!

El Sr. VENTOSA I CALVELL : Ah, sí, vosaltres l'haveu votat, i nosaltres no hem fet més que col·laborar, en aquest cas. No us podeu queixar d'aquestes mateixes limitacions de què vosaltres haveu estat col·laboradors. (*Continuen els rumors i protestes en la Majoria.*)

El Sr. CANTURRI : No l'enteneu la política republicana. (*Rialles en alguns escons de la Cambra.*)

El Sr. VENTOSA I CALVELL : I torno a això : Procurem nosaltres que el Parlament de Catalunya adquireixi, no el prestigi de què pugui procedir amb arbitrarietat, sinó que procurem que tota l'extensió de les seves facultats s'exerceixi sempre dintre del camp de la justícia. I això és el que no es troba en aquest Projecte. (*Molt bé!, en la Minoria de Lliga Catalana i rumors en la Majoria i Minoria Socialista.*)

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Justícia i Dret.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Jo he de contestar concretament a aquella interpel·lació que se m'ha fet respecte del contingut d'aquest article i respecte a què volien dir aquests «danys i perjudicis», aquesta «acció de danys i perjudicis», es limita en la forma que ho fa el paràgraf primer d'aquest article. I he de contestar-li, ni amb un «sí» ni amb un «no», perquè jo no sé la delimitació d'atribucions o de facultats o de marges entre la reclamació civil i la reclamació penal sigui d'una manera tan clara i tan evident en l'exemple que m'ha proposat, que jo hagi de contestar que «sí» o que «no», que no sé què faria: si em trobés en aquest cas, veuria si la cosa era criminal o no ho era, i si era criminal creuria que no estava compresa en la redacció d'aquest article.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: ¿Que tindrieu inconvenient en posar una addició a aquest article consignant-ho així?

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Això ha de dir-ho la Comissió.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Doncs, recomanar-ho a la Comissió que ho accepti? Perquè així potser ens entendríem.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Jo, quant a la forma de produir-se en els seus comentaris, el senyor Ventosa i Calvell, li he de dir que jo no puc acceptar aquesta posició d'acusat que vol fer als que han estat els autors d'aquest Estatut. Per a marcar aquesta posició d'acusat per a nosaltres i d'acusador per part d'ells, haurien de presentar una història de treballs i de lluites i de coses obtingudes per a Catalunya que hagués estat batejat per aquest Estatut que nosaltres hem obtingut. (*Molt bé, molt bé, en la Majoria i Minoria socialista.*) I si nosaltres hem hagut d'acceptar-lo amb les limitacions que sigui, però també amb les afirmacions positives que hi ha en aquest Estatut, tothom ens ho podria retreure menys aquells que han servit tants anys com vosaltres heu servit una monarquia patronada per un rei que venia aquí, al saló de la Generalitat, a dir que seria més dur encara que no havia estat Felip V amb els catalans. (*Molt bé, i aplaudiments de la Majoria i Minoria socialista.*) No puc acceptar la posició d'acusat, senyor Ventosa i Calvell. Hem obtingut un Estatut de Catalunya que, per ara, és l'única fe i l'única força de Catalunya, i aquesta força i aquesta fe nosaltres no permetrem que amb insídies ni amb posicions de discussió ni amb retrets com aquest que ens fa aquí ens vingui a minvar. Aquesta és l'única cosa que tenim i és l'única cosa que Catalunya ha pogut guanyar després de dos-cents anys de sofriment i de lluita, i jo no acceptaré, per haver-lo obtingut, una posició d'acusat davant d'aquells que no han obtingut res encara per Catalunya en el sentit que ho hem obtingut... (*Rumors d'aprovació en la Majoria i Minoria socialista.*)

El Sr. COMORERA: No els interessava aconseguir res; tot era apariència i hipocresia. (*Rumors en la Minoria de Lliga Catalana.*)

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: No desviem el debat...

Diversos Srs. DIPUTATS de la Minoria de Lliga Catalana: L'heu desviat vós! Ja estava desviat abans, per culpa vostra.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Ah! És que he estat jo qui ha promogut el debat? (*Rumors i rialles en la Minoria de Lliga Catalana i rialles de la Majoria.*) Aquesta rialla que vol ésser sarcàstica de les VV. SS., ¿no és una acusació contra la posició en la qual estem nosaltres? (*Rumors d'aprovació en la Majoria.*) No vull portar les discussions fora de pollaguera; he estat atacat en aquest sentit i en aquest mateix sentit contesto.

El Sr. SOL: Ho hem votat!

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: No es tracta de la misèria d'haver votat o no haver votat; són frases que es diuen de banc a banc. Però hi ha coses que tenen un retret ofensiu que cap persona que es trobi en aquest banc no pot acceptar. Cadascú que faci el seu argument, i ja anirem a veure si ens accedim o no ens accedim; que totes aquestes coses són ben legítimes d'opinar i ben natural la posició de l'home que en aquells banes o en aquests es preocupa de què no fem una Llei que pugui ésser després destruïda pel Tribunal de Garanties Constitucionals. Això està bé, però l'altre no, que no ho està de bé.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Què és «l'altre»?

El Sr. DURAN I VENTOSA: Us ho heu pres malament.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Així, no tinc res que dir. (*Aplaudiments de la Majoria.*)

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ventosa i Calvell.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Confesso sincerament que no entenc el motiu de l'exaltació del senyor Conseller de Justícia i Dret.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: L'exaltació de la V. S.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Cap exaltació. Meva, no.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: (*Agafant una copa d'aigua.*) Mireu: aixeco la copa i no em tremola el pols.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Bé, el felicitó. Jo li dic que jo no faig cap retret ni prenc cap posició d'acusador; jo em limito simplement a manifestar el meu criteri respecte del Projecte que estem discutint i crec que ho faig en ús d'un perfecte dret, i si us dic que heu votat la Constitució de l'Estatut Exterior de Catalunya, no és per fer-vos un retret. En l'Estatut Exterior de Catalunya hi vàrem aportar nosaltres tot allò que hi pot aportar un Partit per a aconseguir que fos aprovat. De manera, que respecte d'aquest punt, res. Ara, el que sí us dic és que des del moment que vosaltres heu votat una Constitució i heu votat l'Estatut Exterior de Catalunya, sou els menys qualificats per aixecar-vos després en contra de les disposicions de la una i de l'altre.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: No s'hi ha aixecat ningú, aquí.

El Sr. VENTOSA i CALVELL: No, no, entenem-nos. Si creieu que les disposicions de la Constitució en què s'estableixen les característiques i els límits dintre dels quals ha d'exercir-se la funció legislativa d'aquest Parlament no és una cosa que hagi d'ésser tinguda en compte, està bé. En aquest cas, jo us dic que el dia que hi vulgueu donar una interpretació extensiva, jo em sumaré a la interpretació extensiva, però que procureu en aquest cas que no sigui en una matèria que divideixi els catalans i que una gran part dels catalans considerin que la disposició i la Llei votada pel Parlament de Catalunya constitueix per a ells un greuge i un atac a llurs interessos. Però, en fi, deixem a part aquesta qüestió i concretament en relació amb l'article. El senyor Coromines m'ha dit que no em podia contestar «sí» ni «no» a la meua pregunta. Jo li faria una suggestió, perquè una cosa tan important com aquesta no quedi en unes paraules interpretatives del senyor Conseller de Justícia i Dret. Hi hauria una modificació molt senzilla a fer, i és que el paràgraf primer d'aquest article, en lloc de dir «els danys ocasionats en les finques des del 14 d'abril» diguéssis «els danys i perjudicis derivats dels contractes de conreu no són reclamables més que pel seu import». Fóra una redundància, però tindria un sentit conforme amb les paraules del senyor Coromines. Una altra: la de què es diguéssis: «les accions civils derivades dels danys causats en les finques no són reclamables més que pel seu import». Si deia això, el precepte fóra clar. Si no, diu això, en aquest cas, jo he d'insistir en totes les manifestacions que tinc fetes. De manera que aquest és el concepte.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Jo entenc que ja ho diu això.

El Sr. VENTOSA i CALVELL: Senyor Coromines, no ho diu això. ¿No creu el senyor Coromines que hi pot haver un gran sector d'opinió catalana i que hi pot haver Jutges o que hi poden haver persones interessades que creguin que diu allò que a nosaltres ens sembla que diu aquest article?

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: No.

El Sr. VENTOSA i CALVELL: ¿Hi ha cap inconvenient en donar una aclaració en el sentit de què són merament les accions civils? Si el senyor Conseller de Justícia i Dret, si la Comissió, ho refusen, jo en aquest cas he de creure que les paraules que abans he pronunciat tenen una justificació i tenen un fonament.

El Sr. GALÈS: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Una contestació breu en tot cas, perquè estem fora del Reglament.

El Sr. GALÈS: La Comissió no pot seguir per aquest camí de no voler entendre les raons que s'han exposat clarament per la Comissió i per l'honorable senyor Conseller de Justícia, de manera que havent-me significat i manifestat que dintre d'aquest article 3.er es parla únicament d'aquells fets que són dimanants dels contractes de conreu i que, per tant, tenen un caràcter civil, creia haver dit tot el que hi havia sobre el particular.

El Sr. PRESIDENT: Resta finit aquest debat. Es va a procedir a la votació.

(A petició de la Minoria de Lliga Catalana, es procedeix a votació nominal. L'article és aprovat per 39 vots contra 5.

Senyors Diputats que han dit SI:

Sr. Coromines.
Sr. Selves.
Sr. Armendares.
Sr. Balart.
Sr. Bancells.
Sr. Battestini.
Sr. Bru.
Sr. Canturri.
Sr. Cerezo.
Sr. Colldeforns.
Sr. Companys (Josep).
Sr. Espanya.
Sr. Fàbrega.
Sr. Farreres.
Sr. Folch.
Sr. Fontbernat.
Sr. Galés.
Sr. Guinart.
Sr. Ibars.
Sr. Irla.
Sr. Magre.
Sr. Mestres.
Sr. Ribes.
Sr. Riera.
Sr. Sellés.
Sr. Sauret.
Sr. Soler i Bru.
Sr. Serra i Hünter.
Sr. Tauler.
Sr. Torres.
Sr. Viadiu.
Sr. Comorera.
Sr. Fronjosà.
Sr. Ruiz.
Sr. Casanoves.
Sr. Rauret.
Sr. Dot.
Sr. Gerhard.
Sr. Companys (Lluís).
Senyors Diputats que han dit NO:
Sr. Abadal.
Sr. Carreres.
Sr. Duran i Ventosa.
Sr. Sol.
Sr. Ventosa i Calvell.)

El Sr. PRESIDENT: Hi ha una addició presentada sota el nom d'article 3.er bis, de la qual es va a donar compte.

El Sr. SECRETARI: «Els Diputats que sotasignen tenen l'honor de formular el següent vot particular al dictamen de la Comissió especial sobre el Projecte de Llei relatiu a la solució dels conflictes derivats dels contractes de conreu:

"Article 3.er bis. Les sentències executades abans de la presentació del Projecte d'aquesta Llei, seran sotmeses a revisió de les Comissions arbitral, sempre que existeixin proves o indicis suficients sobre l'origen polític o social dels procediments judicials que donaren lloc a les esmentades sentències. Les Comissions arbitral determinaran, en cada cas, si procedeix una indemnització a favor del conreador desnonat, el seu reintegrament a la terra que conreava o el desisti-

ment de la demanda. En tots els casos les resolucions de les Comissions arbitrals seran fermes i sense apel·lació.

Palau del Parlament, 26 de maig del 1933.
— M. Serra i Moret i J. Comorera.»

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. CEREZO: La Comissió no accepta aquest vot particular.

El Sr. PRESIDENT: ¿Algun dels signants de l'article 3.er bis vol fer ús de la paraula per a defensar-lo?

El Sr. COMORERA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Comorera.

El Sr. COMORERA: Com que la Comissió, si les darreres paraules del senyor Galés no volen dir altra cosa, s'ha compromès a afegir a la Llei un article especial en el qual es consideressin aquestes qüestions de sentències executades abans de la presentació del Projecte d'aquesta Llei, si la Comissió manté aquest criteri, nosaltres donem per ajornada la consideració del nostre vot particular, per a quan es faci l'article especial.

El Sr. CEREZO: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. CEREZO: És per aquesta raó que deia que no s'acceptava l'article.

El Sr. COMORERA: Així, doncs, ajornem la consideració del vot particular.

El Sr. PRESIDENT: Resta retirat el vot particular.

El Sr. COMORERA: No retirat, ajornat.

El Sr. PRESIDENT: Per ajornar-lo ha d'ésser retirat, sinó és una cosa que resta en peu i l'hem de treure. Per tant, resta retirat.

El Sr. COMORERA: Bé.

El Sr. PRESIDENT: Hi ha una esmena proposant també un article 3.er bis. Es llegirà.

El Sr. SECRETARI: Els Diputats que sotassignen tenen l'honor de formular la següent esmena al dictamen sobre el Projecte de Llei especial per a la solució dels conflictes derivats dels contractes de conreu:

Article 3.er bis. Després de l'article 3.er del dictamen s'hi afegirà el següent:

"Les accions civils que segons l'article anterior poden exercitar els propietaris i els conreadors, hauran d'entaular-se en tot cas davant del Jutge de primera instància i pels tràmits del judici verbal.

Contra la sentència que es dicti hi cabrà apel·lació davant de l'Audiència Territorial de Barcelona o bé davant del Tribunal de Cassació de Catalunya si estés constituït, sense cap altre recurs."

Palau del Parlament, 30 de maig del 1933. — Lluís Duran i Ventosa, J. Ventosa, A. Miracle. R. Sol i J. Vallès i Pujals.»

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. CEREZO: La Comissió no accepta aquest vot particular, perquè ja està intercalada part d'allò a què es refereix aquest article, en altre article del mateix Projecte de Llei.

El Sr. PRESIDENT: ¿Algun dels signants vol fer ús de la paraula?

El Sr. SOL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Sol.

El Sr. SOL: Senyors Diputats: És certament desagradable la situació en què ens trobem en discutir, no expressament aquest article addicional, sinó tot el que fa referència a aquesta Llei. D'una banda, l'actitud hermètica de la majoria de la Comissió, podríem dir de la Majoria de la Cambra, respecte a tota suggerència, no ja sols de modificació, sinó simplement fins de millora del Projecte o del dictamen que estem discutint. D'altra banda, una impermeabilitat absoluta a reconèixer aquelles qüestions plantejades per la nostra Minoria que sembla que no puguin ésser ni tan sols discutides en un terreny especulatiu. És precis donar-se compte de quina és la posició de la majoria, és precis veure que aquí s'ha invocat inclús la premsa com un motiu de defugir una contestació, la premsa en arribar a l'aprovació definitiva d'aquesta Llei. I és evident, que tota la tasca legislativa, té dret a la premsa, té dret a la urgència, té dret a l'activitat en tota mena de deliberacions, però és potser més cert i més efectiu que per damunt de tota premsa i de tota necessitat d'urgència hi ha la necessitat de fer-ho bé. Les Lleis és evident que cal dictar-les quan van a resoldre o a solucionar conflictes vius; és evident que necessiten certa urgència, però potser quan fan referència al propòsit de solució de conflictes que es deriven d'una agitació, d'una vibració passional, es necessita que es facin bé, perquè aleshores podríem caure en el defecte contrari, o sigui aquell de què anant a donar solució a conflictes promoguts per a un estat passional el que fem és agreujar aquestes passions i anar potser a apartar, en lloc d'acortar a les dues parts contutendents, i fent que en lloc de solucionar-se els conflictes passats vagin a encendre la foguera de nous conflictes en el camp de Catalunya.

És precis, senyors Diputats, que penseu seriósament en què la tasca legislativa no és el pagament d'una factura de promeses electorals. Si en el camp de Catalunya, en un moment determinat, fos com fos, es va portar i es va desvetllar en cert sector de l'opinió catalana del camp l'esperança d'una transformació, és lògic, és àdhuc plausible que volgüeu donar satisfacció a aquelles promeses; però això a tot arreu del món, a tots els països en què s'ha anat a transformar socialment i econòmicament una legislació actual i vigent, s'ha fet amb una Llei, però amb una Llei en què es feia aquesta transformació, mai, absolutament mai, anant a donar convalidació, com es dona aquí, no ja a determinats petits conflictes, a determinades possibles contravencions de contractes i de Lleis vigents, sinó a totes les derivacions, a totes les conseqüències que aquell estat d'agitació hagi pogut desvetllar.

És indubtable que el fet inicial, el que en diríem agitació popular d'aquests conflictes, va ésser l'afany que ja en altra ocasió he dit legítim, d'una millora de condició econòmica i social d'un determinat sector de la pagesia catalana. Aquest afany legítim, noble, humaníssim, de superar una situació, de millorar una situació social i econòmica, té sempre ressò i ha de

tenir-lo en els Parlaments democràtics constituïts. Aquí, no obstant, és això el que anem a fer? No, senyors; aquí el que va passar és que un sector determinat, i diria un sector localitzat, que tenia de fa dos anys un problema plantejat amb caràcter no ja col·lectiu, sinó individual, entre conreadors, rabassaires — diguem-ho ja d'una manera definitiva — i propietaris, portà una certa agitació a uns determinats llocs, en unes determinades comarques de Catalunya, com a conseqüència d'uns drets de revisió reconeguts en Lleis de la República. Està bé. Es varen promoure allà certs conflictes i és lògic que comptant el Partit d'Esquerra Republicana amb la responsabilitat del Govern que sobre ells pesa, vulgui anar a veure com satisfà aquelles aspiracions i que aquí deliberem respecte a la justícia i a l'abast que han de tenir aquelles aspiracions, però amb una Llei que és la Llei que, en definitiva, aquí s'ha qualificat de grossa, de gran. Però és que darrera d'aquella agitació purament rabassaire, darrera d'aquells conflictes purament d'elements rabassaires, s'han anat després determinant d'altres; i — no vull fer-vos-en retret — alguns d'ells per un afany de prosselitisme electoral. Ja coneguts per la pagesia catalana els propòsits que s'havien significat a la comarca del Penedès, es varen estendre a altres comarques, senyors Diputats, on el problema no existia, a altres comarques on l'indole i naturalesa dels contractes de conreu de la terra, ni exigia ni havia de desvetllar mai aquesta contraposició d'interessos que ara, com una conseqüència de l'agitació rabassaire, s'ha anat estenent per altres indrets de Catalunya. Està bé. Anem a resoldre els conflictes que es provocaren al Penedès. És més, després de mantenir la nostra Minoria el punt de principi i criteri fonamental, essencial, de què la Llei ha de complir-se sempre, i que una Llei vigent, fins que vingui una altra Llei a modificar-la, ha de respectar-se per tothom, i especialment per aquells que tenen la responsabilitat del Govern, ha fet, com havia de fer, aquell sacrifici patriòtic d'unir la seva col·laboració al nostre propòsit, i després de sentar aquells principis, després d'afirmar, d'una manera categòrica, quin era el seu punt de vista essencial en aquesta qüestió, vosaltres aneu ja decididament, resoltament, a donar solució a aquests conflictes per mitjà d'aquest Projecte, que reconeix com a vàlids fets que dintre de la Llei actual no ho són, que reconeix com a legals infraccions legals comeses deliberadament.

Està bé; sota la vostra responsabilitat anem a fer aquesta Llei, aquesta Llei sense precedent en la història de cap país democràticament constituït, però anem a fer-la sota la vostra responsabilitat, i nosaltres, en lloc de mantenir el punt de vista primitiu, radicalment antípoda al vostre punt de vista, anirem, article per article, tractant de millorar les condicions dintre de les quals vosaltres pugueu donar solució als conflictes ocorreguts al camp de Catalunya.

Però, senyors, aquest propòsit de sacrifici per part de la Minoria de Lliga Catalana, cal reconèixer que no ha estat degudament correspost per la Majoria de la Cambra. No ha estat correspost perquè fins en detalls insignificants, d'aquells que sembla que no solament no havien de tenir inconvenient en ésser acceptats, sinó que àdhuc afavorien la posició de la Majoria, se'ns ha tancat hermèticament la porta a l'admissió, al reconeixement i a la deliberació. Ahir mateix, plantejava el meu company senyor Rovira

i Roure una senzilla modificació amb la qual venia a donar-se claredat constitucional a un precepte dubtós almenys, i avui s'ha acabat de convèncer la Cambra que ho era del tot.

El Sr. PRESIDENT: Permeti'm, senyor Sol. Encara no ha entrat la V. S. en el tema que s'està debatent en aquest article 3.er bis. Ara vull presentar a la V. S. la següent consideració. S'està discutint un article 3.er bis, que és una ficció anti-reglamentària, que solament per benevolència de la Presidència s'ha pogut defensar i presentar; perquè si consentim aquest article 3.er bis, es pot presentar un article 3.er quart, i un 4.er cinquè, i un 5.^è sisè i no s'acabaria mai la discussió. Sobre aquestes addicions s'han de presentar articles quan s'estan discutint, però per a donar facilitats a les Minories perquè en cada punt mantinguin i subratllin llur posició, la Presidència ha tingut a bé admetre'ls fins ara. Però fer discursos en els quals es repeteixin els mateixos conceptes sota la base d'un article 3.er bis, em semblaria una cosa anti-reglamentària, i jo demanaria a la V. S. que es limités a fixar la posició de Lliga Catalana.

El Sr. SOL: Estic a la disposició del nostre digne President, i li prego que tingui a bé d'advertir-me si m'excedeixo en el temps reglamentari. Jo el que deia ara no era més que una forma de procediment de la situació difícilment amarga d'un Diputat que va a aixecar la seva veu en defensa d'un punt de vista i té l'ànim en la pesombra de creure que no ha d'ésser escoltat, i va a veure si realment pot arribar a la consciència dels que l'han d'escoltar, a què vulguin escoltar-lo amb un sentit de cordialitat que és el que ha guiat sempre aquesta Minoria en la discussió d'aquesta Llei pel seu desig de millorar-la en el possible, de fer possible el vostre propòsit de portar la pau als esperits avui soliviantats al camp de Catalunya.

En quant el senyor President cregui que m'excedeixo...

El Sr. PRESIDENT: Jo el que demano a la V. S. és que es limiti a subratllar la posició de la seva Minoria amb breus paraules, en atenció a què estem en un moment de discussió antireglamentari; del contrari jo no hauria dit res a la V. S. Està presentat un article 3.er bis. No sé fins quin punt es pot presentar un article 3.er bis.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Si em permet el senyor President? Jo entenc que es poden presentar articles addicionals. Naturalment, si es presenta un article addicional es pot qualificar de 3.er bis, o de 4.er, corrent la numeració; és perquè s'entengui degudament, que se li dona el qualificatiu de 3.er bis.

El Sr. PRESIDENT: Es que tots aquests articles fan referència a alguns dels punts discutits i són una esmena o una addició.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: És un article addicional que es creu que ha d'existir.

El Sr. PRESIDENT: Que es presenti després. La forma reglamentària de discussió no s'acabaria mai, perquè es podrien presentar continuament una sèrie d'articles 3.er bis, 3.er quart, 4.er cinquè i no s'arribaria a acabar la discussió.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Es podria presentar en forma d'esmena i seria igual.

El Sr. PRESIDENT: No, perquè té una di-

ferent interpretació, puix aleshores el Reglament ja diu quins poden prendre part en la discussió de les esmenes, i per exemple, en un article 3.er bis que presenta el senyor Sol, poden presentar-hi també esmenes i vots particulars altres.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: No; no és aquesta la interpretació que pensem donar-li, nosaltres considerem que això té el caràcter d'esmena.

El Sr. PRESIDENT: Però amb el mateix dret que les VV. SS. altres podrien presentar vots particulars i esmenes a aquest article 3.er bis.

El Sr. TRIES DE BÈS: És una esmena, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: A quin article?

El Sr. TRIES DE BÈS: A l'article 3.er; però se li dona la forma de 3.er bis.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Si el senyor President ho prefereix, es pot presentar en forma d'esmena.

El Sr. PRESIDENT: Si es presenta en forma d'esmena, i aleshores la Presidència ja sap com està reglamentada l'esmena dintre del nostre Reglament i hi aplica la pràctica reglamentària. Ara, en forma d'article s'han presentat unes esmenes, i, per tant, m'han fet la suggerència d'un esmenes a aquest article 3.er bis.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Nosaltres, no.

El Sr. PRESIDENT: Vostès, no, però tot-hom pot fer-ho, i no pot admetre's això. Però, en fi, la interpretació del Reglament crec que s'ha de donar de tal manera que no es privi als elements del Parlament de poder fer ús de tot llur dret parlamentari, sigui quina sigui la interpretació que se li ha donat, i a mi m'ha semblat, després de la repetició d'arguments del senyor Sol en la situació parlamentària en què ara estàvem, que li havia de cridar l'atenció, creient que era una cosa antireglamentària, perquè cenyís les paraules al tema.

El Sr. SOL: Així, doncs, puc continuar?

El Sr. PRESIDENT: Pot parlar la V. S., i l'únic que li prego és que procuri restringir les seves manifestacions.

El Sr. SOL: Molt agraït a aquest advertiment i partint de què feia un moment que la Minoria socialista també havia mantingut, i deixat en suspens, un article 3.er bis, per això entenia jo que...

El Sr. PRESIDENT: També es va fer ahir i abans d'ahir, però no cal abusar dels articles addicionals.

El Sr. SOL: Hi anirem, doncs, directament, perquè el que vull dir en defensa del nostre article, ja està dit, que aquest es concreta a puntualitzar que les accions civils que poden venir determinades per tots aquests actes a què es fa referència implícita — no tot l'explícita que desitgem i que fóra indispensable perquè la Llei no donés lloc a interpretacions dubtoses —, però totes les accions civils que vinguessin determinades pels fets aquests, aquestes accions es poguessin formular, exercitar, i s'haguessin d'exercitar davant dels Tribunals de Primera Instància i pels tràmits del judici verbal.

Vaig a raonar brevíssimament el fonament d'aquesta proposició, o d'aquesta proposta.

Si no estic equivocat, la solució de totes aquestes qüestions es deixen a la competència d'una Comissió arbitral en la qual hi figura una representació de la Unió de Rabassaires, una representació de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre, i una Presidència que podríem dir que ha de resultar la definidora de qualsevol empat que es presenti. Doncs bé, senyors Diputats: ¿És que no hi han hagut conflictes, és que no hi hauran conflictes més que en l'ex-província de Barcelona? Si la Unió de Rabassaires representa les comarques, per exemple, de l'Empordà o del Baix Cebrià, els parcers, que hagin tingut o tinguin una qüestió pendent amb els propietaris, l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre té un caràcter de generalitat a Catalunya...

El Sr. FARRERES I DURAN: No val a comparar l'Institut de Sant Isidre amb la Generalitat!

El Sr. SOL: L'Institut Agrícola Català de Sant Isidre té socis a tots els llocs i té un caràcter de generalitat...

El Sr. BATTESTINI: Si vol fer broma, bé.

El Sr. SOL: Sí.

El Sr. BATTESTINI: No ho compareu amb la Generalitat.

El Sr. SOL: Jo no sóc propietari, però coneix propietaris del Baix Cebrià que són socis de l'Institut.

El Sr. BATTESTINI: No vol dir res això.

El Sr. SOL: Sí que vol dir. Vol dir que així com l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre té un caràcter de generalitat a Catalunya...

El Sr. BATTESTINI: Vol fer broma.

El Sr. SOL: Si no ho voleu entendre, jo no sé que dir-vos. Em sembla que és ben clar. (*Rumors.*) Sí, és ben clar: la Unió de Rabassaires no és una entitat que tingui socis més que allà on hi ha rabassaires, i allí on no hi ha rabassaires, no hi ha socis. Però l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre pot tenir socis a tot Catalunya, perquè allà on hi ha propietaris aquests poden ésser socis de l'Institut. I, per consegüent, dic jo que per les dues parts que formen aquesta Comissió podrà indicar-se que l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre podrà representar els propietaris siguin d'allà on siguin, però la Unió de Rabassaires no pot representar les comarques allà on no hi hagi rabassaires.

El Sr. FARRERES: Hi ha la Unió de Cultivadors del Camp de Catalunya.

El Sr. SOL: La Llei no en parla d'això.

Si el que es vol és que la justícia estigui sempre al servei de qui ha de recórrer a ella, i no tenint encara nosaltres una organització de la justícia a Catalunya adient a la nostra naturalesa, al caràcter i a la nostra manera de veure la limitació de justícia, ¿quin inconvenient hi ha d'haver en què aquesta acció civil en què la tramitació dels judicis verbals — tenint en compte que el que pugui fer referència a resolució d'això en què es tracti d'un més o menys en el pagament d'un arrendament o quota-part vagi a la Comissió mixta — però les qüestions d'acció civil derivades d'aquells fets ja passats, perquè no han d'anar al Jutge de primera instància, que tenen avui l'organització de serveis de l'Administració de Jus-

tícia de la República espanyola? ¿Quin inconvenient pot haver en què aquestes accions es puguin tramitar davant el Jutjat de primera instància?

Cal tenir en compte que no està molt llunyà el traspàs dels serveis de justícia, i, per consegüent, l'organització d'aquests Tribunals o Jutjats pot fer-se en forma que pugui satisfer a totes les nostres necessitats; però, a més, ¿per què hem de defugir la intervenció de l'administració de la Justícia organitzada, quan aquest fet podria significar, podria interpretar-se en el sentit de què el Parlament tem la intervenció d'aquesta administració de justícia, d'aquesta representació de la justícia republicana? Jo crec que hi ha motius perquè el Parlament vulgui fer acte de significació, d'aquest defuig, com si es tractés de substreure de la seva competència la resolució de les accions civils de l'indole de la que se'ls ha de sotmetre. I, sobretot, si hom té en compte que es promouran. No us càpiga dubte que després de les manifestacions del meu estimat i vell company el Conseller de Justícia, després d'aquestes manifestacions, no us càpiga dubte que es promouran qüestions que aniran directament als Jutges d'Instrucció, precisament per voler defugir la intervenció dels Tribunals de Primera Instància.

Nosaltres assenyallem aquests perills i els exposem a la vostra consideració, precisament en defensa de la virtualitat de la Llei, perquè nosaltres estem tan interessats com vosaltres mateixos en què la Llei que surti del Parlament, tingui tots els sagraments...

El Sr. BATTESTINI: Som laics. (*Rialles i rumors.*)

El Sr. SOL: Si vosaltres no ho enteneu així, penseu que fareu una Llei precipitadament, atropelladament, però no una bona Llei, i, per consegüent, les conseqüències que se'n derivin, no cauran sobre nosaltres, sinó sobre aquesta Majoria...

El Sr. CANTURRI: No.

El Sr. SOL: Sí; sobre aquesta Majoria que malgrat les nostres advertències ha volgut arribar a una finalitat tan exclusiva i especialitzada, que volent resoldre un conflicte, en lloc de resoldre'l en crea molts d'altres.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. CANTURRI: Senyors Diputats: Procuraré ésser molt breu en contraposició al llarg que ha estat el senyor Sol, perquè s'ha de reconèixer que en els molts dies de discussió que portem tan sols hem aprovat tres articles. Si en tres setmanes hem aprovat tres articles, i això demostra que realment no anem el de pressa que deuríem anar i això ve a donar la raó al senyor Ruiz i Ponseti quan deia que aquesta Llei costarà molts diners perquè el funcionament del Parlament és car.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Sí que costarà cara aquesta Llei, sí!

El Sr. CANTURRI: Hi han altres motius que aconsellen i obliguen a anar de pressa en l'aprovació d'aquesta Llei i són aquests motius els conflictes que en diversos llocs de Catalunya s'han produït i poden produir-se. M'he assabentat que a Sardanyola ha estat precis enviar uns cinquanta

guàrdies civils; i a Valls es va acabar una assemblea a cops de paraigua.

El Sr. TRIÉS DE BES: Em sembla que ho feu a raig això!

El Sr. CANTURRI: Va acabar a cops de paraigua, perquè plovia.

En quant al que diu el senyor Sol de què nosaltres paguem una factura electoral, de què ara ens considerem en el cas de pagar les nostres campanyes electorals, li hem de dir que no està en el cert. I també li direm que ell i els seus companys, durant la campanya electoral per les comarques de Lleida, deien que si guanyava l'Esquerra es prendrien les finques als propietaris.

El Sr. SOL: No ho ha dit ningú això!

El Sr. CANTURRI: I vegi's que ni tan sols ens ha passat per la imaginació aquesta idea.

Però nosaltres tenim un criteri de què quan un Partit guanya havent fet una promesa en ordre a unes eleccions, la promesa s'ha de complir; i si l'Esquerra ha fet una promesa al Cos electoral, avui tenim l'obligació de complir aquesta promesa i portar-la a la pràctica en forma de Lleis, que és el que realment fem avui.

També es diu que nosaltres tenim un criteri completament tancat i que no acceptem cap suggerència i jo haig de dir que aquesta mateixa tarda, la Comissió ha acceptat unes suggerències que s'han incorporat a l'article 4.^a

El Sr. TRIÉS DE BES: Hem sortit amb un cap com un bombo!

El Sr. CANTURRI: Però és cert el que diem. Aquesta tarda en l'article 4.ª hem acceptat unes suggerències de les VV. SS.

El Sr. COMORERA: I el 5.ª, també.

El Sr. CANTURRI: Per tant, no és cert el que diu el senyor Sol. Però cal tenir en compte que el natural és que Lliga Catalana i Esquerra Republicana de Catalunya estiguin moltes vegades en discrepància, i especialment en ordre a aquesta Llei, en la qual estem molt distanciat, i això fa que molt poques vegades poguem acceptar propostes de les VV. SS. per la raó de què els nostres punts de vista estan molt distanciat.

Per tant, jo acabaré cenyint-me a l'article 3.ª bis i dient que nosaltres, realment, som partidaris de les Comissions arbitrals, perquè creiem que aniran millor pel cas que les creen. No discutirem si hi ha rabassaires o no a tot arreu, perquè en l'article corresponent ja es discutirà.

Per tant, he de dir al senyor Sol que hem de rebutjar aquest article 3.^a bis, i quan arribi el moment de discutir-se la forma en què s'hauran de fer les Comissions arbitrals, ja en parlarem.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Sol, per a rectificar.

El Sr. SOL: En primer lloc, per a dir al senyor Canturri que en quant a les promeses no complertes, em sembla que fou el senyor Comorera qui esmentà que en campanyes electorals s'havien promès coses que no s'han complert. Però el que jo puc dir al senyor Canturri és que en cap dels mítings ni actes als quals jo he assistit, en cap lloc s'ha dit que l'Esquerra anés a prendre les finques, sinó que s'aniria sense voler a una pertorbació que acabaria amb el comunisme o amb una dictadura, i nosaltres contra qualsevol d'aquests dos perills ens hi oposariem.

Però anant al punt concret de si s'han acceptat suggerències d'aquesta Minoria, aquesta mateixa tarda, fa pocs moments, solament demanava el senyor Ventosa que allà on es deia els danys, es digués «les accions civils per danys» per tal d'aclarir els dubtes a què pogués conduir l'expressió genèrica «danys», que el mateix poden ésser de caràcter penal que civil, i, per consegüent, per a impedir els trastorns a què pot donar lloc aquest confusióisme.

També ahir es deia que no s'esmentés «l'exercici de les funcions» i es donaven orientacions en el sentit de fer Dret civil i tampoc va acceptar-se, i això és una impermeabilitat absoluta en el sentit d'admetre suggerències que milloren i fan més clara la Llei, ja que nosaltres volem que la Llei sigui clara i concreta i que no doni lloc a noves perturbacions i a noves interpretacions possiblement perturbadores i a nous conflictes que en lloc de portar la pau a Catalunya porten situacions que es van generalitzant, i de seguir per aquest camí no sé si arribariem a temps a remeiar-ho.

El Sr. PRESIDENT: Pot rectificar la Comissió.

El Sr. CANTURRI: Com sigui que el senyor Sol no ha fet més que ratificar conceptes ja posats de manifest a la Cambra, em limito a dir que nosaltres hem de rebutjar l'esmena a l'article 3.er bis.

El Sr. PRESIDENT: Es rebutja l'esmena? (*Assentiment en tota la Cambra, excepte en la Minoria de Lliga Catalana.*) Resta rebutjada l'esmena a l'article 3.er bis, amb el vot a favor dels senyors Diputats de la Minoria de Lliga Catalana.

(*Es dona lectura a la nova redacció de l'article 4.er.*)

«Article 4.er Les reclamacions judicials deuïdes anteriorment a la promulgació d'aquesta Llei per a l'exercici de les accions civils dimanants dels fets anormals constitutius de conflicte que estiguin en tramitació, caducaran de dret i els embargaments i retencions decretats quedaran sense efecte.

Les accions resolutòries o de desnonament a què fa referència el paràgraf segon de l'article 3.er quedaran extingides per ministeri de la Llei i sense efecte les actuacions realitzades. Si hagués recaigut resolució que no hagi estat executada després de la presentació del Projecte d'aquesta Llei, no produirà cap efecte, però es re-

servarà a l'actor el dret de reproduir la petició davant de la Comissió arbitral.»

El Sr. TRIES DE BES: Com que aquest article ha estat redactat de nou i hi ha esmenes que no fan referència a la nova redacció, jo pregaria a la Presidència que s'ajornés la discussió per a demà, donat l'avançat de l'hora.

El Sr. PRESIDENT: Ja ho anava a fer així la Presidència, però volia que es donés lectura al primer vot particular.

El Sr. CEREZO: S'haurà de fer alguna supressió a un dels paràgrafs.

El Sr. COMORERA: Si la còpia que jo tinc aquí és bona, em sembla que el redactat del darrer paràgraf hi ha hagut un error de còpia important que desvirtua completament la voluntat de la majoria de la Comissió, perquè s'havia acordat a la Comissió que el paràgraf final digués que si hagués recaigut resolució que no hagués estat executada en promulgar la Llei, si no després de la presentació del Projecte de Llei, no produirà efecte, afegint el dret de reiniciar o plantejar de bell nou la reclamació.

El Sr. BRU: Hi ha hagut un error de transcripció, al meu entendre, perquè s'ha repetit el concepte vell quan hi havia intenció d'incloure els fets que haguessin produït sentència posterior a l'execució de la Llei, però com que la Comissió es reunirà demà, revisarà la redacció i es portarà de nou a la Cambra.

El Sr. PRESIDENT: Perfectament; llavors, s'aixeca la sessió.

ORDRE DEL DIA

per a la sessió de dijous

1. Precs i preguntes.
2. Interpellació sobre «Política municipal del Govern de la Generalitat».
3. Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió especial sobre el Projecte de Llei relatiu a la solució dels conflictes derivats dels contractes de conreu.

(*S'aixeca la sessió a dos quarts de nou de la vetlla.*)